

Inspiratie

voor vieren en bezinnen
2022

SAMEN
TEGEN
ARMOEDE

COLOFON

Redactie adventsvieringen

Kris Buckinx
Tony De Jans
Jan Denil
Evi Freson

Met ideeën en inspiratie van

Kris Dom
Kusum Mertens
Vera Vastesaeger

Eindredactie

Hadewijch Van Hove

Nalezen

Koen Trappeniers
Helen Blow
Chris De Cock

Grafische vormgeving

Gevaert Graphics

Druk

Gevaert Printing

Foto's

Layla Aerts
coverfoto: Anita Jame

Verantwoordelijke uitgever

Koen Trappeniers,
Welzijnszorg vzw,
Huidevettersstraat 165,
1000 Brussel

Wettelijk depot:
D/2022/9620/5

Artikelcode: WZZ-2022-3001

Prijs

Deze map is digitaal gratis beschikbaar, een gedrukt exemplaar kost € 5,00. Downloaden of bestellen op www.welzijnszorg.be

Beste geëngageerde gelovige,

Een nieuwe naam, een nieuwe vormgeving, nieuwe inhoud maar vooral ook heel wat vertrouwde elementen. Na een ruime bevraging en in overleg met heel wat medestanders hebben we ons aanbod voor vieren en bezinnen in een nieuw jasje gestoken. We denken op deze manier beter aan te sluiten bij de noden en wensen van de pastorale werkingen van vandaag.

We hebben ons divers en soms versnipperd aanbod gebundeld en we voorzien ook extra wegwijzers tussen de verschillende vieringen en bezinningen. Dat moet het gemakkelijker maken om te combineren en iets uit te werken op maat van jouw specifieke doelgroep en gelegenheid.

We hopen dat je in onze bundel vindt wat je zoekt en we wensen jou en je groep, klas, geloofsgemeenschap een warme en solidaire adventstijd.

INHOUD

Deel 1. Allemaal digitaal?!	4
1. Campagnetekst	4
2. Voer campagne	5
2.1 De campagne zichtbaar maken	5
2.2 De briefkaartenactie	5
2.3 De solidariteit verbreden	6
Deel 2. Inspiratie voor vieren en bezinnen	7
1. Wegwijzers voor vieren en bezinnen met verschillende doelgroepen	7
1.1 Campagneklassiekers	7
1.2 Vieren en bezinnen in het onderwijs	7
1.3 Vieren en bezinnen voor verenigingen en groepen	8
1.4 Vieren en bezinnen voor communicanten, catechesewerking, jeugdpastoraal	8
1.5 Vieren en bezinnen in zorginstellingen	8
2. Aanbod voor de vier adventsvieringen	9
2.1 Rode draad voor de vier vieringen	9
2.2 Eucharistie- en gebedsvieringen	10
2.3 Bijlage: meegeefblaadjes	27
2.4 Wie maar één viering per maand heeft	29
2.5 De collecte	29
3. Korte bezinningsmodellen	30
3.1 Liefde voor muziek	30
3.2 Laat beelden spreken	34
3.3 Digitaal doolhof	34
3.4 Vraag en antwoord	37
3.5 Kerstmis	38
4. Vieren of bezinnen met kinderen	40
Bijlage het doolhof	45

Deel 1. Allemaal digitaal?!

1. Campagnetekst

Onze wereld digitaliseert razendsnel. We doen er allemaal aan mee. Je bankzaken regelen, je verwarming regelen, je digicorder programmeren vanop afstand, een chatgesprekje met een hulpverlener, een afspraak met je huisarts maken, vlug wat online bestellen. Het is oh zo handig. Wat is dan het probleem eigenlijk?

Het probleem is dat **niet iedereen verbonden** is. Wel of niet digitaal actief zijn, is geen zwartwit verhaal. Misschien kan je wel met een smartphone werken, maar heb je geen laptop. Of heb je net die bank-applicatie onder de knie en verandert die weer. We hebben dus allemaal een heel verschillend digitaal profiel.

Maar de verschillen hebben niet enkel te maken met interesse of zin om iets nieuws te leren. Ze weerspiegelen ook de bestaande **ongelijkheid** in onze samenleving. Zo lopen mensen met een laag inkomen een hoog risico op digitale uitsluiting.

Niet iedereen heeft toegang tot digitale technologieën. Al die toestellen kosten handenvol geld en gaan maar enkele jaren mee, in het beste geval. Bovendien heb je er niks aan, zonder een goed en vaak duur internetabonnement.

Niet iedereen kan er even goed **mee werken**. Heb je het kunnen leren op je job of op school? Ben je opgegroeid tussen de digitale toestellen? Heb je vrienden of familie die je op weg helpen?

De verschillen in digitale toegang en vaardigheden worden vooral problematisch wanneer het ook de toegang tot diensten en zelfs sociale rechten bemoeilijkt. Bijbetalen om je bankzaken in het kantoor te doen, een premie online aanvragen, een persoon aan de lijn krijgen als er iets is misgelopen met je uitkering ...

Digitale uitsluiting is het resultaat van ongelijkheid en ze vergroot die ongelijkheid nog.

Belangrijk: we strijden **niet tégen het digitale aanbod**. Digitalisering kan voor mensen in armoedesituaties voordelig zijn. Tenminste als de samenleving meer inzet op automatisch rechten toekennen. Als we administratieve processen vereenvoudigen, zodat er meer tijd overblijft voor dienst- en hulpverlening. Ook mensen in armoedesituaties zijn gebaat bij minder verplaatsingen en minder tijdverlies. Wie wil, moet dus kunnen gebruik maken van digitale toepassingen. Iedereen moet de kans krijgen om verbonden te raken. Maar ook een niet-digitaal aanbod blijft nodig voor wie even niet online kan of wil.

2. Voer campagne

We strijden voor digitale inclusie én voor een niet-digitaal alternatief.

Digitale inclusie bereiken we door mensen toegang te geven tot internet en toestellen, en door voldoende opleidingen te voorzien zodat iedereen bijleert. Ook de makers van applicaties en aanbieders van diensten hebben een verantwoordelijkheid. Waarom zorgen zij niet dat hun producten makkelijk te gebruiken zijn, ook door mensen die minder digitaal vaardig zijn?

Zorgen dat mensen hun weg vinden in het digitale doolhof, is dus van groot belang.

En zorgen dat mensen die het digitale doolhof (willen) vermijden niet achterop blijven, is minstens even belangrijk. Kortom, **we hebben het recht geconnecteerd te zijn. Maar we hebben ook het recht niet-geconnecteerd te zijn.** Beide zijn helemaal OK.

Met deze campagne brengt Welzijnszorg de impact van digitalisering op het leven van mensen in een armoedesituatie onder de aandacht. We willen een samenleving die iedereen betreft: digitaal actief of niet, we laten niemand achter. Dat vraagt een inspanning van iedereen: van de overheid, van dienst- en hulpverleningsorganisaties, van het jeugdwerk, het onderwijs ... En van ons als individu. Heb jij samen met ons aandacht voor digitale uitsluiting in onze eigen omgeving? Voer jij mee actie voor gelijkheid? Dankjewel! **Samen tegen digitale uitsluiting, samen tegen armoede.**

2.1 De campagne zichtbaar maken

Zichtbaarheid en herkenbaarheid, dat zijn de eerste en belangrijkste stappen in het voeren van campagne. Pas wanneer mensen weten wie we zijn en wat we willen, kunnen we de bal aan het rollen brengen.

- Hang affiches op en maak de leden, deelnemers of kerkgangers warm om dat thuis ook te doen.
- Is er ruimte voor een campagnehoekje dat heel de maand december kan blijven staan? Kleed in met beeldmateriaal uit de campagne, voorwerpen uit de digitale wereld, affiches, een adventskrans en/of kaarsen. Met de folder of de collecteomslag kan je korte info meegeven, verdeel of verkoop de adventskalenders. Als jullie meedoen met de briefkaartenactie is dit de geschikte plek voor de brievenbus.
- Geef de campagne aandacht op jullie sociale media, in het ledenblad of op de lokale pagina's van Kerk & Leven. Onze facebookpagina en de teksten in de adventskalender geven inspiratie voor korte berichten.

2.2 De briefkaartenactie

Willen we echt verandering brengen, dat moeten we ook de verantwoordelijken aanspreken. We gaan in overleg met de overheid, maar ook met organisaties en dienstverleners. We willen hen alert maken voor digitale drempels en stimuleren om in hun beleid rekening te houden met kwetsbare mensen. Ook jullie kunnen een signaal geven. Doe mee met onze briefkaartenactie. Plaats een opvallende, mooie en uitnodigende brievenbus (of gebruik een Welzijnszorg-

collectebus) op een goed zichtbare plaats, samen met een stapel van onze postkaarten. Nodig leden, deelnemers of kerkgangers uit om een briefkaart in te vullen en te ondertekenen. Als de bus vol is, doe je de inhoud in een grote enveloppe en stuur naar Welzijnszorg, Huidevettersstraat 165, 1000 Brussel (voldoende frankeren) of lever je de enveloppe af op de regionale dienst. We verwerken jullie kaartjes en we laten weten wat opvalt bij de post die we binnen krijgen. Concrete (maar algemene) problemen pakken we samen met de betrokkene aan. Info en (gratis) briefkaarten bestellen op www.welzijnszorg.be/webshop.

2.3. De solidariteit nog verbreden

Naast de collecte in de kerk zijn er nog heel wat mogelijkheden om geld in te zamelen. Op de website vind je meer informatie. We zetten er enkele in de kijker die goed aansluiten bij vieringen of groepsactiviteiten.

→ Verkoop kaarsen.

Kaarsen zijn erg populair deze tijd van het jaar. Onze set van vier is daarbij zeer geschikt om een adventskrans mee te maken. De kaarsen van Welzijnszorg worden gemaakt door De Vlaspit, een sociaal-economisch project in Scherpenheuvel. Bestel de kaarsen via www.welzijnszorg.be/webshop

→ Organiseer een Soep op de stoep

Een lekker kopje verse soep. Waar krijgt een mens het warmer van? Organiseer een Soep op de stoep-actie en vraag deelnemers, leden of kerkgangers een vrije bijdrage in ruil voor een beker van jouw overheerlijke en zelfgemaakte soep. Want ook met één pot soep maken jullie mee het verschil!

Maak plannen en registreer je actie. Wij sturen een gratis Soep op de stoep-pakket. De opbrengst van de soep-actie wordt apart gestort op rekening BE21 0000 0000 0303 met vermelding van de gestructureerde mededeling ++201/1000/02805++.

Meer info en registreren:

www.welzijnszorg.be/acties

Deel 2.

Inspiratie voor vieren en bezinnen

1. Wegwijzers voor vieren en bezinnen met verschillende doelgroepen

Een zeer diverse groep mensen gaat aan de slag met de campagne. Ieder legt zijn eigen accenten. We houden van maatwerk en werken een zeer ruim en divers aanbod uit om te vieren of bezinnen in al deze verschillende groepen. We geven je graag enkele wegwijzers om vlot aan de slag te gaan op maat van jouw groep.

1.1 Campagneklassiekers

Campagnefilm

Opgebouwd uit verschillende delen die elk apart in te zetten zijn. Komt van pas bij elke gelegenheid.

- campagnespot: beknopte voorstelling van campagnethema
- 5 armoede-organisaties aan het woord
- TV-spot: oproep om mee campagne te voeren

Liturgische teksten en gebeden

In de vieringen voor de vier adventszondagen (deel 2.2).

Bezinningsmodellen

In deel 2.3 van deze bundel vind je vijf korte modellen om de campagne in een groep aan te brengen. Ze zijn divers van stijl en kleur, op maat van zeer uiteenlopende doelgroepen. Graag inhoudelijk of liever meer bezinnend? Actief, interactief of beschouwend? Kies, combineer en varieer.

Adventskalender

Vier weken bewust op weg naar Kerstmis met bezinning, verhalen van armoedebestrijders, gebeden, het dagboek van Robby en elke dag een klein opstapje voor kinderen. Omdat de kalender als een mozaïek de advent en de campagne aanbiedt in korte stukjes, is hij ook handig voor doe-het-zelvers of voor korte tekstjes voor bijv. Kerk & Leven.

Tekstenboekje 'We blijven doorverbinden'

Een handig klein boekje bomvol bezinnende teksten, getuigenissen, korte methodieken en doordenkers. Blijft ook lang na de campagnetijd bruikbaar.

Verhalen van armoedebestrijders

Maak het campagnethema heel concreet door een ervaringsverhaal van mensen in armoede of van een medewerker uit een van de projecten die Welzijnszorg steunt.

- In de campagnefilm komen vijf organisaties aan het woord. Ook de getuigenissen die we op sociale media verspreiden in de adventstijd zijn geschikt. Je vindt ze op ons YouTube kanaal Welzijnszorg
- Op onze website lees je verhalen van sterke armoedebestrijders. Er is vast eentje uit je regio of dat aansluit bij jullie interesse of werking. welzijnszorg.be/wie-help-je
- Sommige organisaties willen bij jullie komen vertellen over hun werking. Op onze website vind je een overzicht van alle projecten en hun aanbod welzijnszorg.be/projecten en op de site www.welzijnsschakels.be vind je een overzicht van de Welzijnsschakels in jouw regio. Onze medewerkers in de regionale diensten kunnen je de nodige contactpersonen aanbevelen of jullie helpen om een keuze te maken. Afspraken over vergoeding vind je op onze site: bit.ly/vergoeding-projecten

1.2 Vieren en bezinnen in het onderwijs

Basisonderwijs

- In deel 2.4 van deze bundel staat een volledig uitgewerkte kinderviering. We volgen de opbouw van een eucharistieviering maar wie een bezinning of stilvalmoment wil uitwerken,

kan hier heel wat ideeën uit plukken.

- In de adventskalender staat elke dag een klein opstapje voor kinderen. Een vraag, een opdracht, een doordenker om elke dag vijf minuutjes bij de advent en de campagne stil te staan.

Secundair onderwijs

- Bij de bezinningsmodellen (deel 2.3) vind je zeker een aanbod op maat van jullie klas of school. In de kerstbezinning staat Maria centraal, zoals in het jaarthema van het Katholiek Onderwijs Vlaanderen.
- In het Tekstenboekje 'We blijven doorverbinden' staan teksten, getuigenissen en korte methodiekjes waar je zelf creatief mee aan de slag kan.

1.3 Vieren en bezinnen voor verenigingen en groepen

- Bij de bezinningsmodellen (deel 2.3) vind je zeker een model op maat van jullie groep of vereniging.
- Wie ter gelegenheid van Kerst graag even tijd maakt voor de campagne, vindt inspiratie bij bezinning 5.
- Organiseer een armoedewandeling in jouw buurt. Met een uitgewerkt draaiboek kan je de deelnemers meenemen in het verhaal van het armoedeweb aan de hand van affiches uit de voorbije campagnes van Welzijnszorg. De inhoud is voldoende divers zodat je zelf kan kiezen hoe zwaar of hoe luchtig jouw wandeling wordt. Meer info op onze site: **welzijnszorg.be/wat-kan-je-doen/inhoudelijk-aanbod**

1.4 Vieren en bezinnen voor communicanten, catechesewerking, jeugdpastoraal

- De kinderviering (deel 2.4 van deze bundel) is ook inzetbaar in parochieverband, mits enkele aanpassingen.
- De doe-momenten uit deze kinderviering kunnen ook apart gebruikt worden in de vormselcatechese.
- Pluswerkingen of jeugdpastoraal vinden bij de bezinningsmodellen (deel 2.3) voldoende basismateriaal om zelf iets uit te werken op maat van hun activiteit.

1.5 Vieren en bezinnen in zorginstellingen

- Voor een info- of themastand kan je aan de slag met de campagne-affiches, de campagnefolder en de briefkaartenactie met de postbus.
- In de adventskalender vind je de campagne in kleine stukjes. Hij kan een plaatsje krijgen in een gemeenschappelijke ruimte of je maakt een collage met (enkele van) de teksten en foto's.
- Bij bezinningsmodel 2 hoort een PowerPoint met foto's en spreken. Hij is ook zonder bijkomende uitleg of methodiek bruikbaar. Heeft de instelling digitale infoborden, dan kan deze in *loop* getoond worden.
- Bij de bezinningsmodellen (deel 2.3) vind je basismateriaal om zelf iets uit te werken op maat van jullie bewoners.
- Voor een viering kan je putten uit de gebeden, teksten en homiliesuggesties uit de adventsvieringen. In de viering van de 3de zondag komt de campagne het sterkst aan bod.

2. Aanbod voor de vier adventszondagen

2.1 Rode draad voor de vier vieringen

In de advent klinkt er steeds een dubbele boodschap. Enerzijds horen we mooie dromen, de belofte dat de wereld ooit een betere plek zal worden. De wonderlijke woorden en beelden van Jesaja laten ons uitkijken naar een wereld waar iedereen mee is, een wereld van solidariteit. De advent is een vreugdevolle tijd.

Maar anderzijds is het visioen nooit vrijblijvend. Steeds volgt onmiddellijk de oproep dat we er wel iets voor moeten doen. Met de droom voor ogen zetten we ons in om de hindernissen aan te pakken en er voor te zorgen dat die ideale wereld dichterbij komt. De woorden van Mattheüs zijn duidelijk.

In de advent komen de toekomst en het nu samen, gaan de verbeelding en de actie hand in hand. We moeten dromen, maar vooral ook wakker zijn.

De campagne van Welzijnszorg toont dat de digitale wereld ons uitdaagt. Heel wat mensen kunnen niet mee in de snel evoluerende wereld en zij krijgen niet wat ze nodig hebben, waar ze recht op hebben. Hier klinkt een duidelijke oproep om ons in te zetten voor gerechtigheid. We trekken niet ten strijde tegen de digitalisering, maar we waken erover dat er niemand achterblijft.

De rode draad doorheen onze vieringen is de verbondenheid. We zien dat de digitale wereld voor veel mensen een doolhof is, maar wij laten niemand los. We spannen draden, we trekken sporen zodat er niemand verloren hoeft te lopen en we steeds verbonden zullen blijven met mekaar. Natuurlijk verbinden we ons ook met Christus en God's droom voor een betere wereld.

Meegeefblaadjes

Net als voorgaande jaren ontwierpen we meegeefblaadjes. Zo kunnen de kerkgangers thuis nog even verder lezen, denken en bidden. Je vindt ze onder 2.3.

2.2 Eucharistie- of gebedsvieringen (liturgisch a-jaar)

Eerste zondag van de advent
Zondag 27 november 2022

‘Verbind je met het licht’

Begroeting en openingswoord

// VOORGANGER //

Gelukkig Nieuwjaar!
Vandaag begint met de eerste zondag van de advent
een nieuw kerkelijk jaar
en mogen wij als gemeenschap nieuwjaar vieren.

Vier weken lang
mogen we onze hoop koesteren
en aanwakken
en mogen we uitkijken naar Kerstmis,
naar het licht van het Kerstkind,
naar God die ons werkelijk nabij komt
en zich met ons wil verbinden
in een klein en kwetsbaar kind.

In Gods naam mogen we hier samenzijn
en in zijn naam mogen we vandaag dankbaar en
hoopvol vieren:
In de naam van de Vader, de Zoon en de heilige
Geest. Amen.

De genade van onze Heer Jezus Christus, de
liefde van God onze Vader
en de gemeenschap van de heilige Geest, zij met
u allen.

In deze donkere tijd keren we ons naar binnen:
we willen de koude buiten laten, en warmen ons
binnen,
we steken het licht aan.
De adventsperiode wil ons niet alleen oproepen
om uit te kijken naar de menswording van God,

maar ook om die menswording zelf meer handen
en voeten te geven in ons leven.
Welzijnszorg wil ons daarbij helpen
door onze aandacht te vragen voor de armen in
onze omgeving.
Dit jaar richt de campagne zich op het doolhof
van de digitale wereld
dat het voor velen moeilijk maakt
om de weg naar hun rechten te vinden. We worden
opgeroepen om licht en wegwijzer te zijn.
Het licht op de adventskrans wil ons daaraan
herinneren.

Lichtritus en lichtlied

// LECTOR //

In de donkerste dagen van het jaar
willen we beetje bij beetje meer licht brengen.
Het licht op de adventskrans
mag week na week groeien:
het is een teken van de hoop
die wij als christenen koesteren.
Vandaag steken we één kaarsje aan:
een zacht licht dat ons wil wakker maken
en doet uitzien naar meer,
naar de komst van Christus,
naar Gods droom onder de mensen,
naar een leven in verbondenheid en liefde.

Ontsteken van de eerste kaars (ondertussen zingen we het Taizérefrein ‘Dans nos obscurités’)

*Als alles duister is,
ontsteek dan een lichtend vuur dat nooit meer
dooft,
een vuur dat nooit meer dooft.*
(2x)

Eventueel gebed om door een kind of misdienaar te laten lezen

God van licht en liefde,
U wil bij ons zijn
als een klein warm lichtje,
als een fakkel van hoop.
Dank U
dat U voor ons een licht wil zijn.

Wij vragen U:
 maak ons wakker met uw Licht.
 Verlicht ons doen en laten
 met uw Liefde
 zodat wij een licht kunnen zijn voor anderen.
 Laat ons wandelen in uw Licht,
 vandaag, morgen en altijd.
 Amen.

Gebed om ontferming

// VOORGANGER //

God van licht en liefde, wij keren ons tot U en
 bidden om uw ontferming.

// LECTOR //

Heer,
 Gij kent ons door en door en weet wanneer de
 duisternis ons overmant.
 Heer, ontferm U over ons.

Christus,
 Gij roept ons op om waakzaam te zijn.
 Christus, ontferm U over ons.

Heer, Gij zijt het licht in onze duisternis.
 Heer, ontferm U over ons.

Openingsgebed

// VOORGANGER OF ALLEN //

God van licht en liefde,
 In deze adventstijd
 kijken wij uit naar uw komst
 en onze verlossing.
 Open onze ogen en ons hart
 opdat we waakzaam zijn
 voor het licht in ons leven.
 We vragen het u door Jezus Christus, uw Zoon en
 onze Heer.
 Amen.

Lezingen

- Jes. 2, 1-5
- Rom. 13, 11-14
- Mt. 24, 37-44

Suggesties voor homilie

Hoe onheilspellend de woorden van Jezus vandaag
 klinken, des te hoopvoller klinken de woorden uit
 de eerste twee lezingen. De nacht loopt ten einde,
 de dag breekt aan.

Met de eerste zondag van de advent vieren we het
 kerkelijk nieuwjaar en bereiden we ons voor op
 de geboorte van Christus: de komst van de Heer
 als God en mens in ons midden, als kwetsbaar
 minimensje, als Licht in de wereld. Eind december
 beginnen de dagen ook opnieuw te lengen. In deze
 weken mogen we ons vanuit het donker – letterlijk
 en figuurlijk – voorbereiden op de komst van het
 licht. En het is er al, een beetje, vandaag in het
 lichtje van de eerste kaars op de adventskrans.
 Paulus roept ons op om ons te keren naar het licht,
 ons te wapenen met het licht. Hij legt hierbij uit
 dat we ons naar het goede moeten keren, en ons
 ver moeten houden van twist en rijd, van dingen
 die ons uiteindelijk niet écht gelukkig maken.

In alle duisternis is een vonkje vuur, een
 sprankeltje licht genoeg om die duisternis te
 verdrijven. Jezus wil dat licht zijn voor ons: zijn
 blijde boodschap wil dat vonkje vuur zijn dat ons
 wegleidt van de duisternis. Die weg mogen we
 bewandelen, opdat we, zoals Jesaja het noemt,
 zouden wandelen in het licht van de Heer.

Jezus woorden klinken vandaag onheilspellend,
 zeer dual, heel wit-zwart: ofwel ben je erbij, ofwel
 niet, ofwel word je gered, ofwel niet. Hij roept op
 om waakzaam te zijn, net zoals Paulus ons vraagt
 om te ontwaken.

Mogen we dan niet meer slapen? Als slapen
 betekent dat we niet meer alert zijn voor wat er
 rondom ons gebeurt, dat we niet meer stilstaan bij
 ons eigen doen en laten, dat we ons niet meer

laten raken door Gods Blijde Boodschap en we de zorg voor de mens en Gods schepping niet meer opnemen, dan mogen we niet meer slapen. Maar als je in je slaap droomt van een mooie wereld, een wereld waarin Gods droom gestalte krijgt, een wereld waarin iedereen mee is, waar mensen zorg dragen voor elkaar, dan luidt de opdracht niet om zomaar om te ontwaken, maar om net vanuit die droom te leven!

In die zin luidt de vraag hier: "kun je nog dromen, of slaap je?" Laat je niet in slaap wiegen door de gang van zaken, door dingen die stilaan vastroesten alsof ze doodnormaal zijn, maar leef met Gods droom voor ogen en laat die droom jouw leven richting geven! Keer je naar het licht, naar het licht van de Heer, van zijn blijde boodschap, wees waakzaam en bereid om je door dit licht te laten raken, opdat het jouw leven en onze wereld mag verlichten en de duisternis verdrijven. Keer je naar het licht, opdat het jou de weg mag wijzen. Misschien kan je op die manier ook een licht worden voor anderen en anderen helpen om het licht te vinden en licht te zijn, zodat ook zij een weg ten leven vinden uit het doolhof dat het leven voor sommigen kan zijn.

Vanuit die gedachten mogen we verder op weg gaan, zoekend, met vallen en opstaan, soms tastend in het duister, zoekend naar het licht. Dan worden Paulus' woorden waar: "Het uur om uit de slaap te ontwaken is aangebroken. De nacht loopt ten einde, de dag breekt aan."

Voorbede

// VOORGANGER //

De Heer is ons licht. Laten we ons dan vol vertrouwen in gebed tot Hem richten.

// LECTOR //

Bidden wij om licht voor de kerk:
dat zij als gemeenschap van God
een licht is in deze wereld.
Laat ons bidden.

Bidden wij om licht in de wereld:
dat onrecht niet het laatste woord krijgt
en liefde de enige weg naar vrede is.
Laat ons bidden.

Bidden wij om licht voor mensen die leven in
duisternis
in het bijzonder voor mensen die leven in
armoede
en door het bos de bomen niet meer zien:
dat Gods liefde hen tastbaar nabij komt
en hun leven richting geeft.
Laat ons bidden.

Bidden wij om licht voor ons
hier verzameld als broers en zussen van elkaar:
dat we elkaar in liefde mogen ontmoeten
en een licht zijn in onze gemeenschap.
Laat ons bidden.

// VOORGANGER //

God van licht en liefde,
Hoor onze beden die wij voor U brengen,
Wees een licht op onze weg
opdat ook wij licht kunnen zijn,
vandaag, morgen en altijd. Amen.

Gebied over de gaven

// VOORGANGER //

God van licht en liefde,
met open handen komen wij naar U
en bieden U deze gaven aan.
Aanvaard ze
als teken van ons zoeken naar licht en liefde.
Kom tot ons
in dit brood en deze wijn

opdat wij verbonden met U
en door de kracht van uw Geest
eens voor altijd mogen wandelen in het licht
door Christus, onze Heer.
Amen.

Bezinning na de communie

// LECTOR //

ANDERE DROMEN

Wilde dromen over verre gezichten,
stranden vol wit en zacht zand,
drankjes met zoet bittere kruiden
en hoeden met linten van goud.

Hunkerend uitzien naar glimmende schatten,
naar rijkdom en welstand,
het duurste, het mooiste, het fijnste,
naar aanzien, naar invloed en macht.

Is het waard deze dromen te dromen?
Dragen ze bij aan blijvend geluk?
Aan het eind zal je immers alles verliezen
en anderen ruziën allicht om hun deel.

En dan zijn er ook andere, hemelse dromen.
Wat ze beogen is toekomst voor jou en elkeen,
een horizon waar je met velen naartoe groeit,
grandioos licht dat verbindt en vereent.

Dromen die waardevol zijn om te dromen,
gaan menselijk' vernuft en ambitie te boven,
goddelijk zijn ze, ze vragen om keuzes,
om gemeenschap, een verbindend visioen.

Ontwaak en droom mee met wakkere ogen,
vrede en voorspoed, tot iedereen mee is,
geen mens meer gebroken, geen moeite verspild,
geen haat en geen tweedracht.

Maar vriendelijk licht, ...
in de ogen van een kind.

Kris Buckinx

Slotgebed

// VOORGANGER OF ALLEN //

God van licht en liefde,
rond uw Woord
en uw brood van leven
mochten wij als gemeenschap samenkomen.
Voedt ons met uw licht en liefde
maak ons wakker
voor een leven vanuit uw liefde,
wandeland in het licht
van Jezus Christus uw Zoon
en gedreven door uw Geest.
Amen.

Zending en zegen

// VOORGANGER //

Het nieuwe jaar is ingezet,
een eerste kaarsje brandt.
Jezus roept ons om waakzaam te zijn
en Paulus vraagt ons om ons te wapenen met het
licht.
Hoopvol mogen we ons verbinden met het licht
in ons leven
opdat de duisternis niet overwint,
maar dat kleine lichtje de hoop en de
waakzaamheid
voor een leven in liefde doet toenemen.
Voor dat waakzaam leven in liefde
worden we gezonden en gezegend
door God die voor ons is:
Vader, Zoon en heilige Geest.
Amen.

**Tweede zondag van de advent
Zondag 4 december 2022**

‘Verbind je met elkaar’

Begroeting en openingswoord

// VOORGANGER //

Welkom op deze tweede zondag van de advent.
Als gelovigen kijken wij samen uit naar bevrijding
en gerechtigheid.

Daarom vieren we rond de tafel van de Heer.
In de naam van de Vader, de Zoon en de heilige
Geest. Amen.

De kleinen zal Hij recht verschaffen,
voorspelt de profeet vandaag.
Dan zal de wolf bij het lam wonen,
dan doet niemand kwaad meer.
Ook Johannes de Doper roept in de woestijn
dat die toestand niet meer veraf is.
Het komt er alleen op aan om ons te bekeren en
vanuit de Geest en het vuur dat ons geschonken
wordt,
goede vruchten voort te brengen.

Dat is ook de oproep van Welzijnszorg:
de digitale snelweg kan goede vruchten
voortbrengen,
maar deze zijn maar echt ‘goed’
als ze iedereen ten goede komen.

Lichtritus en lichtlied

// LECTOR //

Vandaag ontsteken we de tweede kaars:
anders dan de eerste, en toch ook weer niet,
maar samen geven ze wel meer licht.
Vandaag reikt Paulus ons de kerngedachte aan
voor deze viering:
verbind je met elkaar,
aanvaard elkaar als leden van één gemeenschap.

Op weg naar Kerstmis
mogen we ons keren naar het licht
dat ons wil samenbrengen
en ons oproept om een licht te zijn voor anderen
en het goede te doen.

**Ontsteken van de tweede kaars (ondertussen
zingen we het Taizérefrein ‘Dans nos obscurités’)**

*Als alles duister is,
ontsteek dan een lichtend vuur dat nooit meer
dooft,
een vuur dat nooit meer dooft.
(2x)*

**Eventueel gebed om door een kind of misdienaar
te laten lezen**

God van licht en liefde,
wij kijken uit naar Kerstmis,
naar de geboorte van Jezus,
Immanuël, God-met-ons.
Gij laat ons niet alleen in de duisternis,
maar brengt ons licht en hoop,
Vandaag keren wij ons
naar het licht van de twee kaarsen
en vragen U:
help ons
om in het doolhof van het leven
een licht te zijn voor anderen,
vandaag, morgen en altijd.
Amen.

Gebied om ontferming

// VOORGANGER //

Bewust van Gods barmhartige aanwezigheid
bidden we om zijn ontferming

// LECTOR //

Heer, Gij die ons onderdompelt in Geest en in
vuur,
ontferm U over ons.
Christus, Gij die ons oproept goede vruchten
voort te brengen,
ontferm U over ons

Heer, Gij die kleinen recht verschaft,
ontferm U over ons

Openingsgebed

// VOORGANGER OF ALLEN //

God van belofte
Gij richt onze ogen vandaag op uw visioen,
op uw droom voor mens en wereld.
Gij roept ons op
om aan die ideale wereld mee te werken.
Gij wilt dat wij vruchten dragen
die bijdragen aan vreugde en vriendschap,
aan gerechtigheid en vrede.
Wij bidden U
verbind ons met elkaar,
beziel ons met uw Geest,
maak nieuwe mensen van ons.
Wij vragen het U voor vandaag en voor alle
dagen,
door Christus onze Heer.
Amen

Lezingen

- Jes. 11, 1-12
- Rom. 15, 4-9
- Mt. 3, 1-12

Suggesties voor homilie

Op weg naar Kerstmis is Johannes de Doper
vandaag onze tochtgenoot. Dreigend gaat hij
te keer. 'Reeds ligt de bijl aan de wortel van de
boom.'
Hij spreekt over de dorsvloer reinigen en
onblusbaar vuur. Onheilspellende dingen.
Wat een contrast met de idyllische toekomst en
paradijselijke vrede die Jesaja in de eerste lezing
van deze zondag beschrijft.

Johannes roept de mensen die naar hem
toekomen op om zich te bekeren.
Hij vraagt de mensen zich te laten dopen

als teken van een nieuw begin, als teken
van bekering, van radicale omkeer, van het
voornemen anders te gaan leven, van te knappen
met de levenswijze die geen toekomst heeft.

Dan pas komt er ruimte voor het visioen van
Jesaja. Dan is er opnieuw toekomst, zal een
twijg ontspruiten aan de stronk van Jesse en
zal de Geest van de Heer op mensen rusten.
Dan zal er gerechtigheid komen in de wereld,
want men zal geen oordeel vellen naar uiterlijke
schijn. Eindelijk zal aan armen en kleinen recht
verschaft worden.
Het visioen van Jesaja lijkt een zoete droom met
prachtige, krachtige beelden. Een omgehakte
boom waaraan een twijg ontspruit.

Durven dromen van een wereld zonder oorlog,
zonder geweld, zonder verdrukking, uitsluiting,
armoede, misdaad. Het lijkt wel naïef en dat is
het ook: een gezonde naïviteit die nodig is om
opnieuw te beginnen.

Johannes de Doper gebruikt een gelijkaardig
beeld: de boom zal omgehakt worden. De norm
voor het omhakken ligt bij het wel of niet dragen
van vruchten. De boom herkent men aan zijn
vruchten.

Gerechtigheid en barmhartigheid zijn de
sleutelwoorden, iedere advent weer. Gods Zoon
die we mogen verwachten zal een teken zijn van
die gerechtigheid en van die barmhartigheid.
Ja, een nieuwe wereld is mogelijk voor hen die
'met God gaan!'
Zij zullen goede vruchten dragen.

Dat is ook de oproep van Welzijnszorg. Alleen als
we ons verbinden, met God en met alle mensen
van goede wil zal recht geschieden aan hen
die het moeilijk hebben vandaag. We denken
aan ouderen voor wie alles te snel gaat, aan
mensen met een beperking die nood hebben
aan overzichtelijkheid en structuur, aan mensen
in armoede die Allicht zijn we beter af in een
samenleving waar de ongelijkheid niet extreem
groot is. 'Iedereen zoveel mogelijk mee!' is een

streefdoel dat meer overeen komt met Gods plan. Laat ons daarom kijken hoe we ons met mekaar kunnen verbinden.

Voorbede

// VOORGANGER //

Brengen we al onze zorgen en vragen voor God, Hij zal zich over ons ontfermen.

// LECTOR //

Voor mensen die verantwoordelijkheid hebben in Kerk en samenleving,
dat ze recht verschaffen aan kleinen en zwakken.
Laat ons bidden (overall of nergens)
Voor mensen in opvoeding en onderwijs,
dat ze het visioen hoog houden en jonge mensen blijven motiveren om te dromen.
Voor mensen actief op sociale media, en zij die instaan voor de digitalisering van onze samenleving,
dat ze deze media ten goede gebruiken, en erop toezien dat iedereen meekan.
Voor onszelf hier aanwezig,
dat ons samenzijn ons aanzet om op de plaats waar we wonen en werken goede vrucht te dragen;
vruchten van vriendschap en vrede, vruchten van solidariteit en dienstbaarheid.
Voor onze geloofsgemeenschappen
voor de intenties van deze viering ...,

// VOORGANGER //

Heer al deze vragen, ook deze die leven in de stilte van ons hart, vertrouwen we U toe.
Dat uw bemoeienis ons ten volle mag doen leven.
Wij vragen het U door Jezus uw Zoon en onze broer voor tijd en eeuwigheid.

Gebed over de gaven

// VOORGANGER //

God van belofte,
U geeft ons uw visioen voor een nieuwe wereld met brood en liefde genoeg voor allen.
Wij bidden U:
moge het delen van dit brood en deze wijn, ons bezielen om samen met U en in solidariteit met elkaar dit visioen mogelijk te maken in deze adventstijd en alle dagen van ons leven.
Amen.

Bezinning na de communie

// LECTOR //

VRUCHT DRAGEN

Wat drijft ons uit elkaar?
Wat hindert om te groeien?
Wat duwt ons weg van de ander?

Vragen die het overdenken waard zijn, dacht ik zo.

Wat denk je van vooringenomenheid, een oordeel op basis van geruchten, al of niet op zogenaamd 'sociale' media, de ander kleiner en jezelf hoger achten?

Samenleven wordt er niet beter van, de idee dat wij goed zijn, de ander slecht is onwaar in zijn algemeenheid.
De vrucht van dit gedrag is oorlog, geweld en haat.

Wat verbindt ons daarentegen met elkaar?
Wat doet ons groeien, meer mens worden?
Wat brengt het visioen dichterbij?

Ook deze vragen zijn het overdenken waard.

Besef! De ander is je broer, je zus.
 Veelkleurigheid is onze rijkdom.
 Recht en rechtvaardigheid vraagt inzet,
 en verbonden met elkaar is veel mogelijk.

Aan 't einde volgt de rekening.
 Het oordeel is echter niet aan ons.
 Maar verder leven in verbondenheid
 kan enkel als je vrucht draagt, goede vrucht.

Wat zijn de goede vruchten?
 Vrede, vriendschap en geduld,
 zachtmoedigheid en lief zijn, bovenal.
 Kom Heer ... doe het ons voor.

Kris Buckinx

Slotgebed

// VOORGANGER OF ALLEN //

God van belofte,
 een nieuwe wereld zonder oorlog, zonder
 armoede,
 we willen zo graag dat het kan.
 Doe ons groeien in het geloof,
 dat voor ieder die met U verbonden blijft,
 niets onmogelijk is.
 We vragen het U in deze adventstijd en alle
 dagen van ons leven,
 door Jezus uw Zoon en onze Broeder.
 Amen.

Zending en zegen

// VOORGANGER //

Op onze weg naar Kerstmis staken we een
 tweede kaars aan:
 de kaars die ons wakker maakt
 en warm doet lopen voor een nieuwe wereld.
 Mogen de komende dagen vruchten dragen
 van oefenen in recht doen aan anderen,
 verbonden met elkaar, veraf en dichtbij.
 Zegene u daarbij de menslievende God:
 Vader, Zoon en heilige Geest. Amen.

**Derde zondag van de advent
Zondag 11 december 2022**

**‘Verbind je met
Gods droom’**

Begroeting en openingswoord

// VOORGANGER //

Hij die komt, nodigt ons uit rond zijn tafel
in de naam van de Vader, de Zoon en de heilige
Geest.
Amen

Advent is een tijd van uitzien naar de geboorte
van de Heer,
van Hem die omziet naar de verdrukten
en opkomt voor het recht van de zwakke.
Welzijnszorg legt daarbij de focus op de
groeierende digitalisering in onze maatschappij
die een nieuwe bron van ongelijkheid is.
Wie niet mee is in het digitale verhaal, mist een
stuk verbondenheid.
Vandaag nodigen Jezus en Johannes ons uit
om niet te accepteren dat mensen uit de boot
vallen.
Laat ons daar niet lijdzaam op toe zien
maar ons inzetten tot iedereen mee is
in het digitale verhaal van onze evoluerende
wereld.

Lichtritus en lichtlied

// LECTOR //

Verheug U!
Vandaag is er licht, veel licht!
Want de derde kaars wordt aangestoken:
Gods redding is nabij.
In alle verwarring,
in de doolhof van het leven,
in deze duistere tijden
krijgen we extra licht,
een licht dat ons de weg wijst

en oproept om de moed niet te laten zakken!

**Ontsteken van de eerste kaars (ondertussen
zingen we het Taizérefrein ‘Dans nos obscurités’)**

*Als alles duister is,
ontsteek dan een lichtend vuur dat nooit meer
dooft,
een vuur dat nooit meer dooft.
(2x)*

**Eventueel gebed om door een kind of misdienaar
te laten lezen**

God van licht en liefde,
in de doolhof van het leven
wilt Gij een licht zijn.
Soms zijn onze ogen gesloten
en zien wij de wegwijzers niet
die Gij op ons pad zet.
Dankjewel
om ons vandaag moed te geven.
Help ons om geduldig te zijn,
open ons hart voor uw liefde
en maak ons zo tot wegwijzers.
Wees als een licht bij ons
vandaag, morgen en altijd.
Amen.

Gebed om ontferming

// VOORGANGER //

Keren wij ons tot Hem
die God-met-ons wil zijn
voor ieder van ons.

// LECTOR //

Heer,
uw liefde is oneindig,
Gij laat ons nooit in de steek.
Ontferm U over ons.

Christus,
uw inzet voor anderen kent geen einde.
Gij blijft doorgaan tot iedereen mee is.
Ontferm U over ons.

Heer,
in uw ogen zijn zelfs de kleinste mensen groot.
Gij stelt uw hart open voor iedereen.
Ontferm U over ons.

Openingsgebed

// VOORGANGER OF ALLEN //

Nabije God, leer ons de tekenen van uw tijd
verstaan.
Laat uw licht over ons schijnen
en uw droom in ons wakker worden,
zodat wij ogen en oren, handen en voeten en
stem worden
voor de allerkleinsten in onze maatschappij.
Bereid in ons hart de plaats
om het Kind geboren te laten worden.
We vragen het U door Christus onze Heer.
Amen

Lezingen

- Jes. 35, 1-6a. 10
- Jak. 5, 7-10
- Mt. 11, 2-11

Suggesties voor homilie

Toen Johannes de Doper in de gevangenis zat,
wist hij niet wat hij van het optreden van Jezus
moest denken. Was hij echt wel de Messias? Want
Hij deed niet wat Johannes had gehoopt en zelfs
voorspeld. Daarom stuurde hij zijn leerlingen
om Jezus te vragen of Hij wel degelijk de lang
verwachte was. Een voorzichtige houding, hij gaat
er niet met grof geweld tegenaan!

Maar Jezus zegt: "Ga Johannes vertellen wat
je hoort en ziet: blinden zien, lammen lopen,
melaatsen genezen en doven horen. En
vooral: aan armen wordt de Blijde Boodschap
verkondigd."
Zo begint Jezus aan de bouw en de
verwezenlijking van het Rijk van God. Niet door

grote kuis te houden, niet door te veroordelen en
te liquideren wat Hem in de weg staat. Maar door
aandacht en zorg te hebben voor de kleinen en de
zwakken, de armen en de zieken, de gekwetsten
en de hulpelozen.

Zo gaat Hij ook in op de voorspelling van Jesaja
in de eerste lezing. Ook daar gaan de ogen van
de blinden en de oren van de doven open. Ook
daar zal de lamme springen als een hert en zal de
tong van de stomme jubelen. Er zijn geen dwazen
meer, alleen maar verlost. Het verschroeide
land wordt een meer en de dorstige grond een
waterrijke fontein.

We krijgen in de advent wel eens meer van die
visioenen of voorspellingen die de mensen
een paradijs op aarde beloven. Die teksten zijn
bedoeld om de mensen moed in te spreken, hen
de hoop niet te doen verliezen.

We kunnen het visioen vertalen naar onze tijd:

- * Mensen leven overal in vrede met elkaar.
- * Conflicten worden niet meer uitgevochten met
wapens, maar opgelost met onderhandelingen.
En die onderhandelingen worden gevoerd met
het algemeen belang voor ogen en met veel
aandacht voor de zwakken en niet om het
eigen grote gelijk te laten zegevieren.
- * Zieken en hulpbehoevenden krijgen de zorg en
aandacht die ze nodig hebben.
- * Niemand hoeft meer de koude winteravond op
straat door te brengen.
- * Mensen hebben zinvol werk en krijgen het
respect waar ze recht op hebben.

Inderdaad, mocht het allemaal eens waar zijn...
We weten dat we er nog ver vanaf zijn. In deze
adventstijd vraagt Welzijnszorg onze aandacht
voor de digitalisering die voor vele mensen een
drempel vormt. En drempels houden mensen
klein. We zijn misschien niet allemaal vertrouwd
met de pc, maar in de coronaperiode werd het
gemis van een pc een echte drempel omdat het
vaak de enige manier was om contact te houden
met vrienden en familie. De gevolgen van de
digitalisering kunnen ver reiken, vooral wie het
niet breed heeft, draagt daar de gevolgen van.
In de administratieve molen is veel gratis als je

internet hebt. Je hebt een GSM of computer nodig om je bankverrichtingen op te volgen en gratis overschrijvingen te doen, solliciteren naar een job doe je al lang niet meer per brief, afspraken bij de dokter of op het gemeentehuis maak je per computer, wie z'n belastingen via Tax on web indient, kan meteen zien wat het resultaat is en desgevallend al beginnen sparen zodat het tekort op tijd kan betaald worden. Kortom: digitalisering is een drempel die mensen ook klein houdt.

Dit is het soort drempel waarover Jesaja het heeft. Maak slappe handen sterk, geef kracht aan knikkende knieën, spreek tot allen die de moed verloren hebben: vat moed en vrees niet. Want uitsluiting kunnen we bestrijden met onze inzet. Onze inzet kan zich financieel vertalen met steun aan Welzijnszorg. Zij zetten zich in voor een samenleving zonder armoede en uitsluiting. Met onze steun kunnen ze bij u om de hoek in Vlaanderen en Brussel mensen in armoede een betere toekomst geven.
(Om de oproep concreter te maken, kan je een verhaal van een armoedebestrijder tussenvoegen. Zie vooraan bij de campagneklassiekers)

Maar het kan ook laagdrempelig met de postkaartenactie bij de campagne 'Allemaal digitaal?!' die we vanuit onze geloofsgemeenschap willen steunen. Liep jij al eens verloren in het digitale doolhof? Vind je ook dat niemand digitaal uitgesloten mag worden? Na deze homilie laten we even stilte om voor jezelf de overweging te maken welke digitale drempels jij al bent tegengekomen. Na de communie delen we briefkaarten waarop je de drempel kan noteren. Of misschien heb je wel een suggestie hoe het beter kan?

We nodigen je uit om bij het buitengaan je ingevulde briefkaart in de brievenbus te deponeren. Je mag er ook gerust nog verder over nadenken en de briefkaart met jouw drempel volgende week in de bus hier in de kerk dropen! Welzijnszorg verzamelt en verwerkt onze kaartjes en ze laten weten wat opvalt. Concrete problemen pakken ze samen met de betrokkenen aan.

Digitalisering is een mogelijke hindernis om een ideale wereld zoals Jesaja 'm beschreef, te bereiken. En toch is de oproep die we vandaag hoorden in de woorddienst er vooral een van hoop, van geloof in de toekomst. Eén van de overtuigingen dat we er iets kunnen aan doen, als we maar de handen in elkaar slaan, als we elkaar versterken en bemoedigen, als we het "samen" realiseren. Er zullen altijd mensen nodig zijn om op weg te helpen, om nabij te zijn.

Voorbede

// VOORGANGER //

Vol vertrouwen richten wij ons nu tot God en wij leggen Hem alles voor wat ons hart beroert op onze weg naar Kerstmis.

// LECTOR //

Laat ons bidden om betrokkenheid.
Mensen die de weg kwijtraken in onze digitale wereld.
hebben anderen nodig die hen op weg helpen.
Laat ons bidden

Laat ons bidden om solidariteit:
mensen die op de vlucht zijn
hebben anderen nodig die hen hartelijk ontvangen.
Laat ons bidden

Laat ons bidden om nabijheid:
mensen die de moed verliezen
hebben anderen nodig die geloven dat hun inzet het verschil maakt.
Laat ons bidden

Laat ons bidden om dankbaarheid:
mensen die ons zijn voorgegaan
leven voort in wie we zijn en hoe we sommige dingen doen.
Laat ons bidden

// VOORGANGER //

God van alle mensen,
Gij zendt uw Zoon als Licht voor onze wereld.
Zijn woord klinkt opbeurend,
zijn gebaar is genezend.
Sterk ons om met Hem de zwakke mens te
helpen en nabij te zijn.
Wij vragen het U, in Jezus' naam.
Amen

Gebed over de gaven

// VOORGANGER //

God, vreugdebrenger en bevrijder,
in dit teken van brood en wijn gedenken wij
Jezus:
bij uitstek een medemens voor iedereen.
Geef dat wij onszelf inzetten zoals Hij:
met heel ons hart, met al wat in ons is.
Laat onszelf brood en wijn worden voor mensen
in armoede.
Dit vragen wij U door Christus onze Heer.
Amen

Bezinning na de communie

// LECTOR //

VREUGDE

Ga zeggen wat je hoort en ziet!
De beste zorgen voor de zieken,
het eindeloos geduld dat lammen
helpt om op te staan.

Ga zeggen wat je hoort en ziet!
Dat blinden zien en inzicht krijgen,
dat doven in 't gesprek worden betrokken,
zij het met hand en voet.

Ga zeggen wat je hoort en ziet!
Dat niemand zal zijn vergeten,
ook zij niet die gestorven zijn,
zelfs zij niet.

Ga zeggen wat je hoort en ziet,
bovenmenselijk gebeuren.
't Moet haast wel door God gedaan,
door zijn Geest doordrongen.

Zijn menslievendheid leeft onder ons,
heeft onder ons zijn woning.
Zegt aan de meest gekwetsten, de ontheemden,
dat 'vreugde' ook hun deel zal zijn.

Vreugde, hoop en toekomst.
God laat niemand in de steek.

Kris Buckinx

Slotgebed

// VOORGANGER OF ALLEN //

God van alle mensen,
met de komst van uw Zoon
wordt uw belofte van verlossing
tastbaar en concreet.
Wij bidden U:
help ons in het dagelijks bestaan
de weldaad van zijn bevrijding gestalte te geven.
Dit vragen wij U in Jezus' naam.
Amen

Zending en zegen

// VOORGANGER //

Drempels maken mensen klein, sluiten hen zelfs uit.
Vandaag werden we aangemoedigd om ons te
verzetten tegen uitsluiting.
Dan wordt Gods droom voor de mens stilaan
zichtbaar in deze wereld.
Daarmee worden we nu op weg gezonden,
om er thuis, in ons gezin, en in onze omgeving voor
te zorgen dat iedereen zoveel mogelijk mee is.

Mogen wij daarbij hulp krijgen van onze Heer,
met zijn zegen:
Vader, Zoon en heilige Geest
Amen

**Vierde zondag van de advent
Zondag 18 december 2022**

‘Verbind je met Christus’

Begroeting en openingswoord

// VOORGANGER //

Welkom, u die naar hier bent gekomen
met een hart dat uitzielt naar licht en warmte,
naar vriendschap en genegenheid.
Laten we samen vieren dat het feest van
Kerstmis nu heel dichtbij komt
in de naam van de Vader, Zoon en Heilige Geest.
Amen

Lichtritus en lichtlied

// LECTOR //

Advent is wachten op de Heer,
uitkijken en een plaats bereiden
waar Hij mag wonen.
‘Sta open voor het teken dat God geeft’,
horen we straks in de lezingen uit de Schrift.
Wat mogen we hopen?
Welke tekenen mogen we verwachten?
Gods droom voor de mensen
is in aantocht:
een wereld van vrede en gerechtigheid.
Een wonder geschiedt:
niet te vatten met het hoofd,
maar te voelen met het hart.
Net als Jozef
worden we vandaag geroepen
om wakker te worden,
te ontwaken uit onze slaap
en Gods droom te leven.
De vierde kaars wil ons hiertoe licht geven.

**Ontsteken van de vierde kaars (ondertussen
zingen we het Taizérefrein ‘Dans nos obscurités’)**

*Als alles duister is,
ontsteek dan een lichtend vuur dat nooit meer*

*dooft,
een vuur dat nooit meer dooft.
(2x)*

**Eventueel gebed om door een kind of misdienaar
te laten lezen**

God van licht en liefde,
vier kaarsen branden er vandaag,
met elkaar verbonden op een groene krans.
In het licht van de kaarsen
mogen wij uw oneindig grote liefde zien
die ons tot mens maakt
en ons oproept om een licht te zijn voor elkaar.
Wij willen U vragen:
laat uw Licht schijnen,
wees ons liefdevol nabij
en maak ons wakker uit onze slaap
opdat we uw droom mogen leven
vandaag, morgen en altijd.
Amen.

Gebed om ontferming

// VOORGANGER //

Wij worden uitgenodigd om ons te verbinden met
Jezus
die God zichtbaar maakte in zijn omgang met
mensen.
Laten we bidden om Gods ontferming over de
grenzen van ons mens-zijn heen.

// LECTOR //

Wie een kind verwacht, weet dat je je huis moet
herschikken,
plaats vrijmaken, je huis delen.
Heer, Gij die steeds plaats maakt voor ieder,
ontferm U over ons.

Wie een kind verwacht, weet dat tijd een andere
invulling krijgt,
dat je tijd moet maken, rekening houden met
elkaar, me-time moet inleveren.
Christus, Gij die leefde met de ander voor ogen,
ontferm U over ons.

Wie een kind verwacht, weet dat je leven anders wordt,
dat je niet meer leeft voor jezelf alleen omdat
een hulpeloos kind je nodig heeft.
Heer, Gij die voorkeur geeft aan de zwaksten,
ontferm U over ons.

// VOORGANGER //

God, bron van alle leven,
reken het ons niet aan als wij blijven steken in
goede bedoelingen.
Uw liefde is groter dan ons hart.
Ontferm U over ons en wees ons blijvend nabij
als God-met-ons.
Amen

Openingsgebed

// VOORGANGER OF ALLEN //

God van liefde,
Gij hebt de wereld bestemd
tot een plek waar het niet koud en kil is,
maar waar menselijke warmte en liefdevolle
uitstraling
nieuw leven mogelijk maken.
Zoals een moeder verlangt om geborgenheid te
kunnen geven
aan het kind dat ze in haar schoot draagt,
zo voelen ook wij uw verlangen
naar een samenleving
waarin verbondenheid en samen delen
sleutelwoorden zijn.
Veranker uw droom in ons,
sterk ons om daar in ons leven echt werk van te
maken,
uit kracht van Jezus Christus, uw Zoon en onze
Heer.
Amen

Lezingen

- Jes. 7, 10-14.
- Rom. 1, 1-7
- Mt. 1, 18-24

Suggesties voor homilie

Wie is God, waar is Hij te vinden in mijn leven?
De lezingen van deze zondag zijn een les in
levenskunst:

- Bij de profeet Jesaja horen we dat we God niet moeten ergeren, we moeten Hem zelfs niet op de proef willen stellen. God 'is' gewoon. En ten gepaste tijden geeft Hij ongevraagd een teken. Dit is een oproep om alert in het leven te staan: achter elke hoek kan God jou ongevraagd een klein teken geven. Of anders gezegd: vanuit zo'n ingesteldheid kijk je door een positieve/roze bril naar de dingen. Er is zoveel moois te beleven!
- Bij Mattheüs vinden we dan weer een sterke uitdrukking van geloofsbeleving. Maria en Jozef geven ruimte aan God, ze aanvaarden Gods werk. Want het gaat niet over de vraag 'is dit nu een biologische werkelijkheid' of 'Is dit een stijlfiguur uit die tijd om duidelijk te maken hoe bijzonder Jezus was'. De kern van dit verhaal is: God grijpt in het leven van een mens in. Er zijn nu eenmaal dingen die ons leven overstijgen en die we moeten trachten te aanvaarden. Een hele uitdaging in een tijdsgeest waarin we alles onder controle willen houden! Maar bij een geboorte, een groot geluk, een ziekte, een tegenslag, een meevaller, in elk van deze situaties worden we uitgenodigd om Jozef en Maria hierin te volgen: "Mij geschiedde naar uw woord!" Onze ingesteldheid hoeft er geen te zijn van willoos ondergaan: we kunnen actief op zoek gaan naar wat God ons hierin wil vertellen.

Een kind dat geboren wordt is een goddelijke ervaring: Immanuël, God-met-ons. God is mét ons, in alles, niet tegen ons! Hij komt ons nabij in de figuur van Jezus die tijdens zijn openbaar leven doorheen zijn spreken en zijn doen zoveel heeft duidelijk gemaakt van wie God is. Hij bracht God tot bij ons.

Tegelijkertijd betekent dit ook dat we God kunnen leren kennen in elke mens die we

ontmoeten. Dit is een uitnodiging die de woorddienst ons vandaag meegeeft: ga ook op weg met de mens die je niet zo goed ligt en tracht God daarin te herkennen. (vb. hoe is jouw innerlijke beleving wanneer je een bedelaar of een dakloze tegenkomt op straat?)

Tot slot: dit betekent ook dat God maar zichtbaar kan worden in de wereld door onze inzet als gemeenschap. Voor wie? Net zoals we nu uitkijken naar de geboorte van Jezus, een kwetsbaar kind, zijn we geroepen om uit te kijken naar kwetsbare mensen in onze omgeving. God komt tot ons in elke mens waarmee we ons verbinden!

Voorbede

// VOORGANGER //

Leggen we onze beden voor de Heer.

// LECTOR //

We bidden voor iedereen die moegestreden is door opmerkingen en kritiek op het goede dat ze doen.

Dat zij mensen mogen ontmoeten die zich verbinden met Christus en doen wat moet gedaan worden.
Laat ons bidden

We bidden voor iedereen die zich alleen gelaten voelt.

Dat zij mensen mogen ontmoeten die zich verbinden met Christus en doen wat moet gedaan worden.
Laat ons bidden

We bidden voor iedereen die lijdt onder oorlogsgeweld

en daarvoor op de vlucht is.

Dat zij mensen mogen ontmoeten die zich verbinden met Christus en doen wat moet gedaan worden.
Laat ons bidden

We bidden voor onszelf en iedereen die uitkijkt naar de geboorte van Jezus, dat wij mensen mogen zijn die zich telkens opnieuw verbinden met Christus en doen wat moet gedaan worden.
Laat ons bidden

// VOORGANGER //

God van liefde,
op U vertrouwen wij.
Ontsteek uw Licht in ons
zodat uw Rijk zichtbaar mag worden
vandaag en alle dagen van ons leven.
Amen

Gebod over de gaven

// VOORGANGER //

God van liefde,
God-met-ons,
rond deze tafel bieden wij onze gaven aan,
ons delen met anderen
in verbondenheid met Jezus.
Maak ons tot lichaam en bloed,
tot handen en voeten
van uw Zoon en onze Heer.
Amen

Bezinning na de communie

// LECTOR //

TEKENS

Kijk naar de voeten van de pelgrims:
het stof, de eelt, de littekens.
Tekens van de afgelegde weg,
van de weg, meer dan van de bestemming.

Kijk naar de ogen van hen die troosten:
diepe rimpels, tranen, intense gloed.
Tekens van een leven vol medeleven,
van een blik van ziel tot ziel.

Kijk naar de handen van hen die geven:
open, uitgestrekt, teder zoekend.
Tekens van hulp en dienst,
soms groot, soms klein, doen wat te doen staat.

Hoor de woorden van hen die bemoedigen:
fluisterend, stamelend, maar gemeend.
Tekens van respect en troost,
van waardering en geloof.

Tekens, vele, vele tekens.
Gij geeft ze, Heer, ook ongevraagd.
'k Ben bang dat wij ze niet eens zien,
wij leven er achteloos aan voorbij.

Kijk naar de vrouw die leven draagt,
ooit was elk van ons dat leven,
toekomst, onbeschreven wit,
visioen, Immanuel, God-met-ons.

Jozef zag het teken,
hij wist en handelde ernaar.

Kris Buckinx

Slotgebed

// VOORGANGER OF ALLEN //

God van Liefde,
Wij kijken reikhalzend uit naar de komst van uw
Zoon,
dankbaar voor de warme nabijheid en liefde
waarmee Hij U tastbaar maakte voor ons.
Veranker in ons uw oeroude droom
van samen delen zoals uw Zoon het ons heeft
voorgedaan.
Maak ons krachtig zoals Jozef
om te doen wat moet gedaan worden,
vandaag, en alle dagen van ons leven.
Amen

Zending en zegen

// VOORGANGER OF ALLEN //

Vandaag staken wij onze vierde kaars aan op
onze weg naar Kerstmis,
de kaars die ons uitnodigt
om ons hart te openen
en ons te verbinden met Jezus.
Geef dat we van hieruit weggaan
met een waakzaam en hartelijk oog
voor wie hulp en zorg nodig heeft.
Zegene ons daartoe, de Vader, Zoon en heilige
Geest.
Amen

2.3 Bijlage: meegeefblaadjes

Net als voorgaande jaren ontwierpen we meegeefblaadjes. Zo kunnen de kerkgangers thuis nog even verder lezen, denken en bidden.

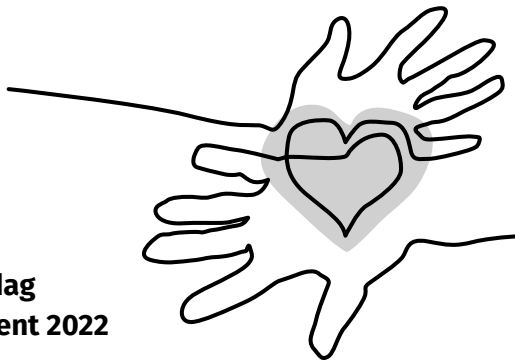

**Eerste zondag
van de advent 2022**

Verbind je met het licht

God van licht en liefde,
Jij wil bij ons zijn
als een klein warm lichtje,
als een fakkel van hoop.
Maak ons open en ontvankelijk voor jouw licht
opdat wij ons met Jou verbinden.
Zo kunnen ook wij licht geven
en een licht zijn voor anderen.
Help ons
om het donker rond de ander te zien
en een licht te zijn voor hen.
Laat ons wandelen in jouw licht,
vandaag, morgen en altijd.
Amen.

Evi Freson

**Derde zondag
van de advent 2022**

Verbind je met Gods droom

God van licht en liefde,
in het doolhof van het leven
wil Jij een licht zijn.
Dankjewel
om ons vandaag moed te geven
en ons te herinneren aan jouw droom voor deze wereld.
Help ons om geduldig te zijn,
open ons hart voor jouw liefde
en open onze ogen
opdat we de nood aan verbinding zien.
Maak ons zo tot wegwijzers
die bouwen aan jouw droom.
Wees als een licht bij ons
vandaag, morgen en altijd.
Amen.

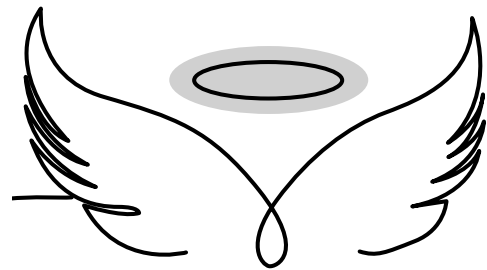
Evi Freson

**Tweede zondag
van de advent 2022**

Verbind je met elkaar

God van licht en liefde,
wij kijken uit naar Kerstmis,
naar de geboorte van Jezus,
Immanuël, God-met-ons.
Jij laat ons niet alleen in de duisternis,
maar brengt ons samen
en geeft ons licht en hoop.
Vandaag keren wij ons
naar het licht van de twee kaarsen
en willen Jou vragen:
help ons
om in het doolhof van het leven
een licht te zijn voor anderen,
vandaag, morgen en altijd.
Amen.

Evi Freson

**Vierde zondag
van de advent 2022**

Verbind je met Christus

God van licht en liefde,
vier kaarsen branden er vandaag,
met elkaar verbonden door een groene krans.
In het licht van de kaarsen
mogen wij jouw oneindig grote liefde zien
die ons tot mens maakt
en ons oproept om een licht te zijn voor elkaar.
Kerstmis komt nu heel dichtbij.
Wij willen Je vragen:
laat jouw licht schijnen,
wees ons liefdevol nabij
en maak ons wakker uit onze slaap
opdat we ons verbinden met Christus
en zo jouw droom mogen leven
vandaag, morgen en altijd.
Amen.

Evi Freson

Moeilijk en nog moeilijker

Niet iedereen kan even goed met de computer, tablet of smartphone werken. Ben je opgegroeid tussen de digitale toestellen? Heb je kunnen oefenen en proberen? Heb je het kunnen leren op je job of op school? Heb je vrienden of familie die je op weg helpen? Het is niet alleen nodig om de juiste toestellen te hebben, je moet ook de kans krijgen om er mee te leren werken.

“Laaggeletterdheid wordt een veel groter probleem. Vroeger kon je iets gaan vragen, maar als het allemaal digitaal gaat, moet je kunnen lezen en schrijven.”

“Op een bepaald moment rol je er toch in. Je begint meer en meer te proberen en je wordt steeds beter. Als ik denk aan wat ik vroeger allemaal niet kon, dat is toch verbazingwekkend.”

Kansen en troeven

Digitalisering kan ook voordelig zijn voor mensen in armoedesituaties. Als de overheid de papierwinkel vereenvoudigt, blijft er meer tijd over voor hulp- en dienstverlening. Ook voor mensen in armoede betekent minder verplaatsingen minder tijdverlies en minder onkosten. Wie wil, moet de mogelijkheid krijgen om mee te zijn met de digitale toepassingen. Maar ook een niet-digitaal aanbod blijft nodig voor wie niet online kan of wil. We mogen niemand achterlaten.

Ongelijkheid in de samenleving 2.0

Er zijn grote verschillen tussen mensen en hoe ze bezig zijn met digitalisering. De verschillen hebben niet alleen te maken met interesse of zin om iets nieuws te leren, ze weerspiegelen ook de bestaande ongelijkheid in onze samenleving. Al die toestellen kosten handenvol geld en gaan maar enkele jaren mee. Bovendien heb je er niks aan, zonder een goed en vaak duur internetabonnement.

“Een smartphone is nodig, maar ik word er toch op aangekeken omdat ik die heb.”

“Via internet lukt het meestal niet. En aan het loket word ik niet altijd geholpen omdat ze zeggen dat ik het online moet doen. Dan moet ik mij boos maken om hulp te krijgen.”

Vicieuze cirkel

Wanneer mensen niet de nodige toestellen hebben of er niet goed mee kunnen werken, hebben ze vaak ook problemen om toegang te krijgen tot diensten en ondersteuning. Bijv. moeten bijbetalen om je bankzaken in het kantoor te doen, een premie die je online moet aanvragen, geen persoon aan de lijn krijgen enkel een formulier op de website ... De ongelijkheid in de samenleving is niet alleen oorzaak van digitale uitsluiting. Soms zorgen de problemen om digitaal mee te zijn er voor dat de ongelijkheid nog groter wordt. Mensen krijgen niet waar ze recht op hebben.

2.4 Voor wie maar één viering per maand heeft

Niet elk kerkgebouw, niet elke lokale geloofsgemeenschap heeft in de advent vier vieringen. Op het eerste zicht is het dan minder evident om de opbouw van de vier adventsvieringen mee te maken.

- Worden de eucharistievieringen vervangen door gebedsdiensten? De teksten uit de hier aangeboden vieringen zijn even goed inzetbaar voor een gebedsdienst.
- Hebben de gelovigen de gewoonte om naar de andere vieringen in hun pastorale eenheid te gaan? M.a.w. volgen ze wel de vier vieringen, alleen in een ander kerkgebouw? Dan kan de opbouw zonder problemen gevolgd worden.
- Volgen de kerkgangers enkel de viering in hun lokale gemeenschap en wonen ze dus maar één viering in de advent bij? We geven een aangepaste begroeting en openingswoord die de advent en de campagne van Welzijnszorg kort aankondigen.

Begroeting en openingswoord

Welkom op deze XX-de zondag van de advent.
Vier weken lang
mogen we onze hoop koesteren en aanwakkeren
en uitkijken naar Kerstmis.
Daarom vieren we rond de tafel van de Heer.
In de naam van de Vader, de Zoon en de heilige
Geest. Amen.

Advent is een tijd van uitzien naar de geboorte
van de Heer,
van Hij die omziet naar de verdrukten
en opkomt voor het recht van de zwakke.
Maar de adventsperiode laat ons niet alleen
uitkijken
naar de menswording van God,
we worden ook opgeroepen om die menswording
zelf
handen en voeten te geven in ons leven.
Welzijnszorg maakt het voor ons heel concreet.

De campagne van dit jaar toont hoe de groeiende digitalisering in onze maatschappij een nieuwe bron van ongelijkheid is. Wie niet mee is in het digitale verhaal, mist een stuk verbondenheid. Vandaag worden we uitgenodigd om niet te accepteren dat mensen uit de boot vallen. Laat ons niet lijdzaam toezien maar ons inzetten tot iedereen mee is, ook in onze steeds digitaler wordende wereld.

2.5 De collecte voor Welzijnszorg: 10 en 11 december 2022

De jaarlijkse collecte vindt plaats in het weekend van 10 en 11 december. Welzijnszorg heeft jullie bijdragen en financiële solidariteit hard nodig. Met deze fondsen stimuleren en ondersteunen we lokale projecten die kansen geven aan mensen in armoede.

We rekenen op het enthousiasme van de voorgangers om de mensen aan te moedigen hun solidariteit concreet vorm te geven in hun steun aan Welzijnszorg.

- Maak gebruik van de collecteomslag. Leg hem bijv. klaar op de stoelen voor het begin van de viering.
- Met het overschrijvingsformulier kunnen mensen hun gift rechtstreeks overmaken. Op die manier ontvangen ze een fiscaal attest wanneer ze € 40 of meer overschrijven.
- Ontvang je ingevulde overschrijvingsformulieren? Breng ze zelf binnen bij de bank.
- Het collectegeld voor Welzijnszorg mag overgemaakt worden aan het bisdom. Schrijf deze zo snel mogelijk over aan het bisdom, zodat wij op onze beurt tijdig de projecten kunnen betoelagen.

3. Korte bezinningsmodellen

3.1. Liefde voor muziek

We stellen vijf liedjes voor waar je verder mee aan het werk kan. Ze zijn zeer uiteenlopend van stijl en sfeer. We geven steeds een korte inleiding, enkele bezinnings- of besprekingsvragen en de liedtekst zelf. Combineer steeds met een (campagne-)inleiding, een ervaringsverhaal, een bezinnende tekst en/of oproep.

1. Wie kan er nog zonder WiFi?

Wanneer het bereik wegvalt, vallen er heel wat mogelijkheden weg. WiFi kan gezien worden als een symbool voor het digitale in onze samenleving. Goede WiFi lijkt een voorwaarde om deel te kunnen nemen aan die samenleving. Verschillende generaties en groepen kunnen hierover van mening verschillen, maar de kernvraag is toch wat dit betekent voor mensen in armoede. De digitalisering zorgt voor bijkomende drempels om je plek te vinden in en volwaardig te kunnen deelnemen aan onze samenleving.

- Ben je zelf een WiFi-lover, een WiFi-hater of eerder een koele minnaar?
- Voor welke zaken reken je op de computer en internet: werk, school, sociale contacten, administratie, gezondheid, boodschappen, ontspanning ...
- Heb je een idee hoeveel uur per dag/per week je online bezig bent? Wat zou dat betekenen mocht je het per uur moeten betalen?
- Beeld je in dat je slechts één uur per dag online zou mogen/kunnen. Wat zou je blijven doen en wat zou wegvallen? En wat zou dit betekenen voor je dagelijks leven, je werk, je ontspanning...

WiFi song

Ik zei tegen mijn huishouden komaan we gaan op trip
Terug naar de natuur en zonder luxe dat is hip
We trekken ons diep terug in één of andere wildernis
Akkoord zei onze kleinste als er maar wifi is
Als er daar maar wifi is

De bomma is gestorven zei ik spijtig maar dat mag
Dat overkomt wel vaker mensen op hun oude dag
Pech zei onze jongste ik zal de bomma skypen dan
In de hemel is er vast wel wifi dus dat kan
Vast wel wifi dus dat kan

Of dat wel zo is ik zou het niet weten
Ik hoor liever tot de club der digibeten
Ik heb nooit de indruk dat ik echt veel mis
Als er ergens weinig wifi is
Ergens weinig wifi is

Het nieuwste lief van onze dochter belde aan de deur
Ik wil flexibel zijn ik haat mezelf als ik zeur
Maar zijn allereerste woorden vond ik toch een raar begin
Wat is hier de wifi code was zijn eerste zin
Ik dacht die komt er nooit meer in

De wifi-code ik zou het echt niet weten
Ik hoor liever tot de club der digibeten
De wifi-code werkelijk geen idee
Ik zoek zelfs mijn heil niet in 4G
Zelfs mijn heil niet in 4G

Ons land is klein maar prachtig maar het wordt spijtig genoeg
Vooral verenigd door de nationale voetbalploeg

En schieten ze te kort daar op het heilig gras
Weet dan zeker dat er daar te weinig wifi was
Veel te weinig wifi was

Tekst en muziek: Bart Peeters

2. Steeds meer, steeds beter

Onze samenleving lijkt soms wel een ratrace.
Het moet steeds sneller, beter, efficiënter.
Vooruitgang op zich is geen probleem, maar wel
als niet iedereen mee is. Onderzoek toont aan
dat een samenleving ongelukkiger is wanneer
er een (grote) kloof bestaat tussen burgers met
veel of met weinig inkomen en mogelijkheden.
We hebben er dus alle belang bij om er voor te
zorgen dat iedereen mee is.

Dit lied bezingt het nooit-genoege en het
verlangen naar steeds meer. Het staat op de CD
S.O.L.I.D.A.I.R die Welzijnszorg uitbracht in 2019.
Nog steeds te koop in de webshop of via Spotify.

- Aan welke materiële zaken ben jij erg
gehecht? Wat zou je gemakkelijk kunnen
missen?
- Voel je soms jaloersheid wanneer anderen
iets beter of meer hebben dan jij?
- Als we een soort 'minimumpakket'
samenstellen van zaken die nodig zijn om te
kunnen functioneren in onze samenleving,
wat zou daar dan in moeten zitten?
- En moet de overheid dit minimum
garanderen voor alle inwoners van ons land?

Alles

ik heb alles
ik heb water
ik heb wijn
ik heb boeken
ik heb tijd

ik heb alles
ik heb een auto
en een fiets
een piano
en een lied

ik heb alles
alles wat m'n hart belijft
ik heb vrienden
en jou lief

ik heb alles
ik heb brood
en ik heb taart
en altijd een antwoord klaar

als ik morgen nog 's nieuwe kleren wil
dan wacht ik niet op solden meer

ik heb alles
een border collie
en een huis
nieuwe schoenen
ik ga uit

ik heb alles
ik heb werk
en ik heb tijd
als ik wil ga ik op reis

ik ben verzekerd tegen pech en averij
kan niets verliezen, ik ben vrij

alles wat ik droom
alles wat ik wil
alles wat ik zie
ik heb honger naar meer
er is honger naar meer

Tekst en muziek: Lennaert Maes

3. Verbonden

Bij volgend liedje is de clip minstens even belangrijk als de tekst. Tom Helsen deed in volle coronatijd een oproep bij mensen om digitale kussen te geven. We voelen hoe belangrijk het is om verbonden te blijven met de mensen die we graag zien. Of het nu online is of in het echt, elke mens heeft nood aan contacten. Het is dus van groot belang dat we er waakzaam voor zijn dat niemand achterblijft, niet online en niet in het echt.

- Met wie en op welke manier heb jij digitale contacten? Hoe beleef je deze contacten? En wat is het verschil met de echte contacten?
- Zijn er mensen die je minder of moeilijker kan bereiken omdat jij of zij niet de nodige apparaten of toepassingen hebben? Bijv. geen smartphone, geen facebook- of instagramprofiel, geen computer met webcam en micro ... En hoe los je dit op?
- Hoe zou dat zijn voor mensen die in armoede leven?

Kus me

Kus me elke ochtend
Kus me in de zon
Kus me op het dorpsplein
Waar het allemaal begon
Kus me van op afstand
Desnoods vanop de maan
Maar kus me...
zoals je dat nog nooit hebt gedaan

Kus me vol verwachting
Kus me in mijn slaap
Kus me als ik twijfel
En het minder met me gaat
Kus me in de regen
Zie ons hier staan
Kus me...
zoals je dat nog nooit hebt gedaan

Morgenavond
Hetzelfde uur
Dan zien we elkaar

Morgenavond
Vergeet het niet
Dan zie ik je daar
Oh-oh, kus me

Kus me in mijn slaap
Nog voor de wekker gaat
Kus me zoals je dat nog nooit hebt gedaan
Zoals je dat nog nooit hebt gedaan
Oooh, kus me

Dan zie ik je daar
Dan zien we elkaar
Dan zie ik je daar

Tekst en muziek: Tom Helsen

4. Tonen wie je echt bent

In een digitale wereld kan je je verstoppen achter je scherm. Het is moeilijk om te controleren of je echt bent wie je zegt dat je bent en of het waar is wat je toont. Het scherm zorgt voor een zekere afstand, een soort anonimiteit. Enerzijds kan dit negatief zijn: het contact is minder persoonlijk, is sommige gevallen zelfs bedrieglijk. Anderzijds kan het ook een vorm van veiligheid geven. Omdat je jezelf niet volledig toont of hoeft te tonen, kan je jezelf afschermen, je kwetsbare kanten beschermen.

- Ben je zelf altijd eerlijk online of doe je je soms anders voor dan je bent?
- Vind jij dat je altijd eerlijk moet zijn of mag je soms jezelf wat beschermen? Wanneer wel, wanneer niet?
- Anonimiteit kan ook voordelen hebben. In welke omstandigheden komt het goed uit dat je niet hoeft te tonen wie je bent? En hoe zou dat zijn voor mensen in armoede?

Harnas van glas

Ik heb een laagje om me heen
Ik denk niet eens dat je dat weet
En iets als liefde of geluk
Raakt soms die wand en ketst dan terug

Ik heb een laagje om me heen
Zo dun dat ik het soms vergeet
Je ziet geen scheuren en geen krassen
Tot het in duizend stukken breekt

In mijn harnas van glas
Ik bots er steeds weer tegenop
Ik verstop me
In dit harnas van glas
Ik weet dat je kijkt
Kom dichterbij

Ik heb een laagje om me heen
En toch zie je me meteen
Je kijkt recht bij me naar binnen
Je kijkt er dwars doorheen

*Songwriters: Bernard Gepken / Joost Zweegers /
Maaïke Ouboter*

5. Lied van Welzijnsschakels

Enkele Welzijnsschakelgroepen maakte een lied bij de campagne. Het gaat over hoe zij de digitalisering beleven, over grote en kleine hindernissen om je weg te vinden in het digitale doolhof. De tekst is geschreven op een herkenbare melodie. Met een beetje oefenen kunnen jullie het ook zelf zingen!

- Herken je de hindernissen die ze schetsen?
- Ze doen suggesties hoe het beter kan. Heb je nog andere voorstellen?
- Kruip zelf in je pen en schrijf een extra strofe.

Digitalisering

Refrein:

**Ik ben de mens achter het klavier,
't lukt mij niet, geef mij maar papier
'k Word liever geholpen door nen echte mens
Zo zou het moeten zijn!**

Is dé computer een groot wonder?
Ja, dat is een heel groot wonder
Kunt ge tegenwoordig niet meer zonder?
Nee ge kunt echt niet meer zonder.
Niet meer zonder, heel groot wonder

Refrein

Snapt de juf niet wat ik bedoel
Nee ze snapt niet wat je bedoelt
Stuur maar een mailtje op smartschool
Ja een mailtje op smartschool
*Op smartschool, wat je bedoelt, niet meer zonder,
heel groot wonder*

Refrein

Ik voel mij echt een digibeet
Ja je bent een digibeet
Omda'k mijn paswoord niet meer weet
Omdat g' uw paswoord niet meer weet
*Niet meer weet, digibeet, op smartschool, wat je
bedoelt, niet meer zonder, heel groot wonder*

Refrein

*Tekst: deelnemers workshop 'strijdlieden' op de
goestingdag 2022 van Welzijnsschakels.*

3.2. Laat beelden spreken

Beelden zeggen soms meer dan woorden. We gaan aan de slag met enkele campagnefoto's. Je kan ze als sfeermaker gebruiken of de deelnemers via onderstaande methodieken uitnodigen er over in gesprek te gaan.

Materiaal

Download de inspirerende PowerPoint via welzijnszorg.be/wat-kan-je-doen/inspiratie en laat de PowerPoint spelen in een *loop*. Of druk de PowerPoint een aantal keer af, waarbij elke dia op een aparte pagina staat. Verspreid de dia's over de tafel(s) zodat elk beeld goed zichtbaar is.

Methodiek

- Vraag de deelnemers om één pagina/dia te kiezen: degene die hen het meeste aanspreekt, inspireert of raakt, de foto of spreuk waar ze zich het meest in herkennen.
- Laat de deelnemers hun eigen keuze voorstellen. Stel hierbij bijvragen:
- Waarom heb je die dia gekozen?
- Wat vind je zo treffend aan het beeld of de uitspraak?
- Welk stuk van jezelf herken je er in? Of waar worstel je net mee?
- Welk gevoel geeft dit beeld jou?
- ...
- De deelnemers mogen elkaar ook bevragen, zodat uitwisseling ontstaat.

Variant

Voor deze methodiek maakten we een 'Doe-het-zelf'-PowerPoint met enkel foto's, zonder tekst. Download deze lege PowerPoint via welzijnszorg.be/wat-kan-je-doen/inspiratie en laat de PowerPoint spelen in een *loop*. Of druk de PowerPoint een aantal keer af, waarbij elke dia op een aparte pagina staat. Verspreid de dia's over de tafel(s) zodat elk beeld goed zichtbaar is.

Nodig de deelnemers uit om zelf de beelden aan te vullen. Er is geen goed of fout: het is een creatieve en intuïtieve opdracht. Afhankelijk van

de groep kan je deelnemers individueel of per tafel laten werken.

Zet de deelnemers op weg met volgende vragen:

- Kies één of twee beelden die je erg aanspreken.
- Kijk naar de mensen. Wat zou hij/zij denken, voelen, hopen, dromen, vrezen, vragen, willen, eisen...
- Formuleer in een woord of een zin wat hij/zij te zeggen heeft aan jou en de andere deelnemers.
- Als de techniek het toelaat, kunnen jullie deze tekst invullen en zo een eigen inspirerende PowerPoint maken.

3.3. Digitaal doolhof

Digitalisering?

Geef de deelnemers (enkele van) volgende vragen. Wie JA moet antwoorden, steekt zijn hand op. Het is niet de bedoeling om hier dieper op in te gaan, enkel om de digitale wereld een beetje te verkennen.

- Heb je een smartphone?
- Heb je digitale radio of TV?
- Bestelde je onlangs iets online?
- Gebruik je een bankapp om betalingen te doen?
- Heb je een facebook of Instagram account?
- Heeft elk gezinslid (ouder dan 10 jaar) een eigen smartphone of tablet?
- Maakte je onlangs een afspraak voor het gemeentehuis, het containerpark of de dokter online?
- Kan je thuiswerken?
- Telefoon je met familie of vrienden via Skype, FaceTime?
- Nam je onlangs deel aan een online vergadering, overleg of vorming?
- Communiceert de school van de kinderen vooral via het schoolplatform?
- ...

Geef de deelnemers (enkele van) volgende vragen. Wie JA moet antwoorden, steekt zijn hand op. Je kan kort ingaan op de antwoorden, maar het hoeft geen uitgebreide bespreking te worden.

- Ik vind online bankieren gemakkelijker dan papieren overschrijvingen doen of zaken regelen aan het loket.
- Ik hou van online winkelen.
- Ik vind het handig dat ik via het schoolplatform het schoolwerk van de kinderen kan opvolgen.
- Mijn belastingen online invullen is veel gemakkelijker dan de papieren van vroeger.
- Nu ieder zijn eigen scherm heeft, hebben we thuis veel minder ruzie over TV en zo.
- Het contact met mijn vrienden/familie is sterker sinds we ook online contact houden.
- Ik ben blij dat de gemeente/ziekenfonds/... op afspraak werkt. Ik hoef nooit meer lang aan te schuiven.

Een digitaal doolhof

We ontdekken dat de digitalisering in heel ons dagelijks leven is doorgedrongen. Het biedt veel mogelijkheden en kansen, maar niet alles is vanzelfsprekend. Heel wat mensen ervaren problemen, stoten op drempels. Het gaat te snel, het is te moeilijk, je moet de juiste toestellen hebben en toepassingen kunnen gebruiken. Er zijn grote verschillen tussen mensen en hoe ze bezig zijn met digitalisering. De verschillen hebben niet alleen te maken met interesse of zin om iets nieuws te leren, ze weerspiegelen ook de bestaande ongelijkheid in onze samenleving. Sterker nog, de digitalisering versterkt de ongelijkheid. Door de digitale drempels krijgen mensen niet waar ze recht op hebben en wordt de uitsluiting groter. De verhalen van mensen die in armoede leven, tonen aan dat zij het vaker moeilijk hebben om hun weg te vinden in de digitale wereld. Voor hen voelt het vaak aan als een doolhof waar ze verloren lopen en zich onzeker voelen.

Lees (enkele) van de ervaringsberichten of toon er enkele van de campagnefilm. Vraag de

deelnemers waar en hoe mensen in armoede problemen ervaren en verloren lopen in het digitale doolhof.

1. Dienstverlening

“Als ik bel en ik kom op zo’n een automatisch keuzemenu, is dat moeilijk voor mij. Ik begrijp het niet goed en weet niet wat ik moet drukken. Via internet een afspraak maken kan ik helemaal niet. Ik moet naar het loket gaan, maar daar word ik dan niet altijd geholpen omdat ze zeggen dat ik het online of telefonisch moet doen. Dan moet ik mij boos maken om hulp te krijgen. Tegenwoordig is het ook zo normaal dat iedereen een emailadres heeft. Besta je eigenlijk nog zonder emailadres? Bij het ziekenfonds, op je werk, bij de vakbond, op school, als werkzoekende bij de VDAB, je hebt het overal voor nodig. Je hebt een goede GSM nodig, maar als je die hebt als persoon in armoede, word je daar wel scheef voor bekeken!”

2. Taal

“Ik ben buddy van enkele vluchtelingen. Ze begrijpen en spreken nog niet zo goed Nederlands. Ze vragen mij soms om contact op te nemen met bijvoorbeeld de bank. Maar als ik bel naar de bank, mag de bank mij geen informatie geven. Op zich begrijpelijk, maar de bank zorgt dan ook niet zelf voor een oplossing. Zo geraakt het probleem niet opgelost. Laaggeletterdheid zorgt door de digitalisering voor nog meer problemen. Vroeger kon je praten, iets fysiek vragen, als het digitaal moet, moet je kunnen lezen en schrijven.”

3. Drempelvrees

“Ik heb vroeger een cursus gevolgd, een jaar lang elke dag en heel de dag om met de computer te leren werken. Toen was ik echt een krak. Dan heb ik er enkele jaren niets mee gedaan. Ik kon me het materiaal niet permitteren. Computers zijn duur. Je hebt geen computer nodig om te kuisen of te strijken. Nu de kleinkinderen er zijn, wil ik terug mee zijn.

Ik heb nu een smartphone, maar ik weet niet hoe ik een QR moet scannen. Het is meer de schrik

om iets fout te doen. We waren in een restaurant en konden geen ijsje bestellen. Uiteindelijk wezen ze naar een menukaart aan de muur en hebben ze ons gelopen om te kunnen bestellen. Ze bekeken me wel alsof ik van een andere planeet kwam. Het maakte me boos.”

4. School

“Ouderplatformen (smartschool, gimme) zijn niet gebruiksvriendelijk. Je moet teveel klikken, alvorens je het effectieve bericht kan zien. De berichtgeving vanuit de school is ook chaotisch, verspreid, niet gegroepeerd. Soms krijgen ouders wel vier e-mails op een dag. Dat maakt het moeilijk om het overzicht te bewaren, zeker wanneer je meerder schoolgaande kinderen hebt. Er is ook de verwachting dat je dit 24u op 24u kan opvolgen, soms wordt er 's avonds een bericht gestuurd voor de volgende ochtend. Als mensen hun internetrekening niet kunnen betalen, wordt de toegang stopgezet. Daardoor kunnen ze soms twee weken lang de emailberichten van de school niet volgen. Tot hun uitkering gestopt wordt en ze internet weer in orde kunnen brengen. Maar in tussentijd is er veel verloren gegaan.”

5. Kinderen

“Vroeger konden we alles zelf doen en nu moeten we altijd hulp vragen. Kinderen zuchten: na zoveel jaren kan je dit nog steeds niet? Ik ben nooit naar school geweest; ik ben onmiddellijk beginnen werken. Ik kan nu wel Nederlands lezen. Ik moet nu heel veel leren. Mijn kinderen gaan niet bij mij blijven wonen. Binnen de Marokkaanse gemeenschap is zowel de taal als het kunnen lezen een drempel. Daardoor verloopt veel via onze kinderen. Zij hebben zo ook te veel macht en dragen een verantwoordelijkheid die ze niet zouden moeten dragen.”

Een wereld op mensenmaat

Rond af met een bezinnende tekst. In het Tekstenboekje vind je er verschillende. We geven hier ook een suggestie.

Ik blijf achter

wanneer het snel moet gaan,
wanneer het weer eens op een andere manier moet,
wanneer je vlot moet kunnen lezen en schrijven.

Ik blijf achter

wanneer het online is,
wanneer er bereik en bandbreedte nodig is,
wanneer je moet upgraden en downloaden .

Ik blijf achter

wanneer het loket sluit,
wanneer de telefoon onbeantwoord blijft,
wanneer je geen mens maar een formulier ontmoet.

Ik blijf achter,
loop verloren,
zie geen uitweg
uit dit doolhof van moeten en kunnen.

En ik zie dat we met veel zijn.
We bundelen onze krachten,
zij aan zij, schouder aan schouder,
geen voorlopers, geen achterblijvers,
verbonden door dezelfde droom:
ook al gaat het vooruit
niemand blijft achter.
We willen een wereld op mensenmaat!

Hadewijch Van Hove

Extra: ook jij kan het verschil maken.

Doe mee en zet je in voor een samenleving zonder digitale uitsluiting. Koppel deze bezinning aan een concrete actie. In deel 1 lees je hoe jullie de campagne 'Allemaal digitaal?!' kunnen ondersteunen.

3.4. Vraag en antwoord

Inleiding

Schets kort het campagnethema a.d.h.v. de campagnetekst of een stukje van de campagnefilm.

Verbazende cijfers en feiten

Speel onderstaande miniquiz. Je kan werken met cijfers of kleuren, een systeem van Ren-je-rot... Geef na het juiste antwoord ook steeds de korte toelichting.

VRAAG 1

De computertaal gebruikt het binair getallenstelsel en werkt met "0" en "1". Eeuwen terug gebruikten de Inca's in Centraal Amerika al een vernuftig getallenstelsel: "De Quipu". Hoe ziet deze taal er uit?

- A. bestaat uit steentjes, stokjes en beenderen
- B. bestaat uit touwtjes met knopen er in
- C. een kleitablet met streepjes en bolletjes

Juiste antwoord B:

Meer info: nl.wikipedia.org/wiki/Quipu

VRAAG 2

Automatische programma's overbelasten soms websites. Om dit te vermijden is er een test ontwikkeld om het onderscheid te kunnen maken tussen een computer en een mens. Je vulde ongetwijfeld al eens zo een test in waarbij je vervormde letters of cijfers moest lezen en typen, of je afbeeldingen met verkeerslichten moest aanvinken. Hoe heet die test? (het is een afkorting)

- A. CHATKA
- B. CAPTCHA
- C. CHAPCAT

Juiste antwoord B

Captcha staat voor Completely Automatic Public Turingtest to tell Computers and Humans Apart
Meer info: nl.wikipedia.org/wiki/Captcha

Grappig: antwoord A is een gekende krab die in blik wordt verkocht in de meeste supermarkten

VRAAG 3

Ongelijke toegang tot digitale technologieën. In vergelijking met onze buurlanden is België, wat de toegang tot het internet betreft, het land met de grootste ongelijkheid. Hoeveel procent van de huishoudens met lage inkomens (minder dan 1.200 euro) beschikt thuis niet over een internetverbinding?

Tip: bij huishoudens met hoge inkomens (meer dan 3.000 euro) is dit 1%

- A. 9%
- B. 19%
- C. 29%

Juiste antwoord: C

Deze kloof is groter dan in Duitsland, Frankrijk (21%), Luxemburg (7%) en Nederland (4%).

Meer info: www.kbs-frb.be/nl/vier-belgen-optien-riskeren-digitale-uitsluiting

VRAAG 4

Hoeveel procent van de Belgen is digitaal helemaal niet mee?

- A. 25%
- B. 30%
- C. 40%

Juiste antwoord : C 40%

Digitale vaardigheden vragen tijd, aandacht en energie. In een maatschappij die digitaal voortdurend verandert, zijn ze soms moeilijk bij te houden. Mogelijk verklaart dat waarom slechts 38% van de Belgen goed ontwikkelde digitale vaardigheden heeft.

Laaggeschoolde mensen met een laag inkomen hebben het bijzonder moeilijk als het gaat over digitale vaardigheden: 75% van hen is digitaal kwetsbaar. Bij werkzoekenden gaat het om 54%. Gemiddeld heeft 32% van alle Belgen zwakke digitale vaardigheden. Tellen we daar de 8% niet-gebruikers bij, dan is maar liefst 40% digitaal niet helemaal mee.

Meer info: <https://www.mediawijs.be/nl/artikels/wat-leren-we-uit-de-barometer-digitale-inclusie>

VRAAG 5

Dit jaar voert Welzijnszorg campagne over het thema van digitale ongelijkheid. Wat is onze campagneslogan?

- A. Allemaal digitaal!?
- B. Iedereen verbinden
- C. Mee met je PC!

Zin in meer?

Welzijnszorg werkte ook een volledig, avondvullende quiz uit. Deze is gratis aan te vragen via info@welzijnszorg.be. Meer info op onze website

3.5. Kerstmis**Inleiding**

We vieren Kerstmis op het kruispunt van oud en nieuw. In de donkere dagen op het einde van het jaar kijken we uit naar lichtpunten. Kerstmis is een feest van hoop en nieuw leven. De geboorte van Jezus is de start van een nieuwe, betere tijd. Vandaag zoomen we in op Maria. Als moeder van Jezus stond zij aan de wieg van deze nieuwe tijd, een tijd waar het niet het duister maar het licht het laatste woord krijgt. We halen Maria naar onze tijd. Ze is een jonge, zelfbewuste en geëngageerde vrouw. Sociale media hebben geen geheimen voor haar. We ontdekken wat zij zou denken, willen, hopen, doen, en ook wat zij zou liken, sharen, volgen en delen.

Maria 2.0

Bij volgende opdracht is het belangrijk om je groep goed in te schatten: hoe vlot of moeizaam gaan ze aan de slag met sociale media? Op welke platformen zijn ze actief? Hebben de meesten een eigen profiel?

Laat de deelnemers in kleine groepen samenwerken rond volgende opdrachten. Ze kunnen onderling overleggen of je kan afsluiten met een gemeenschappelijke uitwisseling.

Voor digiknobbels

- Zoek een facebook- of instagrambericht, een filmpje op YouTube of TikTok dat Maria zou liken of delen.
- Zoek een pagina, een YouTuber, in TikTokker die zij zou volgen.
- En waarom denk je dat?

Voor digibeten

- Ga als begeleider zelf op voorhand op zoek. Kies een aantal berichten, filmpjes, pagina's die typisch kunnen zijn voor Maria. Zoek er ook enkele die niet of minder goed bij haar passen.
- Toon aan de groep en nodig hen uit om in gesprek te gaan. De vraag is steeds of deze inhoud passen bij een hedendaagse Maria en waarom wel/niet.

Aan de wieg van een nieuwe tijd

Doorheen de uitwisseling en het gesprek zullen er heel wat eigenschappen van Maria komen bovendrijven. Probeer deze eigenschappen te bundelen. Zo komen we tot een profiel.

Mocht het gesprek moeizaam lopen, geven we hier al een voorzet:

Maria zal niet zelf in de kijker lopen.

Selfies, opscheppen over uitstapjes en dure restaurantbezoeken zal je op haar profiel niet vinden. We verwachten dat ze vooral aandacht zal geven aan anderen. Ze gaat op zoek naar plekken en momenten waar het goede gebeurt en geeft het een vergrootglas.

Ook wij worden uitgenodigd om mee aan de wieg te staan van een betere wereld. Het leven van Maria kan ons inspireren. Natuurlijk gaat het niet (alleen) over liken en delen, maar over oprecht aandacht schenken. Oog hebben voor het goede en er ook zelf deel van willen uitmaken.

De nieuwe tijd waar we met Kerstmis naar uitkijken, zal pas beginnen wanneer we er samen werk van maken. Wij samen, mensen van goede wil.

Mensen van goede wil

Mensen van goede wil geloven,
ondanks de feiten,
dat vrede kan in deze wereld.
En dat menswording
geen zeldzaam mooi verhaal
van lang geleden is,
maar iets dat moet gebeuren,
nu en altijd weer opnieuw.

En het gebeurt.
Waar men het niet verwacht.
Onhoorbaar als het licht
dat wolken openscheurt.
Iemand doorbreekt
de enge kring van zijn bestaan
om bondgenoot te worden.
Biedt onberekend woord en brood.
Geeft onderdak en warmte,
mededogen of een handvol hoop.

Mensen van goede wil
volgen de ster die naar de ander leidt.
En met de ogen van hun ziel
zullen zij overal het kind herkennen.

Kris Gelaude

Geef licht

Een mooi en sfeervol lied is 'Geef licht' dat Stef Bos schreef voor de kerstcampagne van Kerk in Actie uit Nederland

Geef licht

Het wordt steeds vroeger donker
De winter is in zicht
Alles keert naar binnen
De gordijnen gaan weer dicht
De tijd staat op een kruispunt
Niemand weet waarheen
De schoonheid is soms ver te zoeken
De dromer staat alleen

Geef licht
Geef licht
Voor een uitweg uit het donker
Geef wat er vaak niet is
Geef licht
Geef licht
Geef alles wat je hebt
Geef de liefde een gezicht

Zie de wereld om ons heen
Zie de leugen die regeert
Zie de ongeleide leiders
Zie hun volk dat crepeert
En zie de oorlog die maar doorgaat
Ook al is ze ver van hier
Onze wereld is te klein
Om het niet te willen zien

Geef licht
Geef licht
Geef ruimte en geef uitzicht
Geef wat er vaak niet is
Geef licht
Geef licht
Geef alles wat je hebt
Geef de liefde een gezicht

Ik stak mijn kop onder de grond
Maar de haan die bleef maar kraaien
Alsof hij zei je moet iets doen
Om een verschil te kunnen maken
Je kunt verdrinken in cynisme
Alsof het toch niets uit kan halen
maar in de verte schijnt een ster
Die de richting kan bepalen

En Hij geeft licht
Geeft licht
Voor een uitweg uit het donker
Voor wat er vaak niet is
Dus geef licht
Geef licht
Geef alles wat je hebt
Geef de liefde een gezicht.

Tekst en muziek: Stef Bos

4. Vieren of bezinnen met kinderen

- Voor scholen en geloofsgemeenschappen.
- Voor eucharistie- of gebedsviering, voor bezinning of stilvalmomentje.
- Met de hele school of in klasverband.

Welkom en inleiding

VOORGANGER

Dag allemaal, van harte welkom. We zijn in de laatste weken/dagen voor Kerstmis. Het zijn misschien wel erg drukke dagen, thuis en op school. Maar vandaag laten we de drukte achter ons en maken we het even stil. Samen met Robby en zijn vrienden maken we een kring van licht. Bij ons blijft er niemand verloren en we reiken elkaar de hand.

Laat ons aandachtig luisteren en vieren in de naam van de Vader, Zoon en heilige Geest. Amen.

Moment van inkeer

VOORGANGER

Overal waar mensen samenleven, loopt het soms moeilijk.

KIND 1

U geeft een hand
aan wie zich verloren voelt,
aan wie zich eenzaam of bang voelt.
Onze handen blijven soms gesloten.
Heer, ontferm U over ons.

KIND 2

U geeft een hand
aan wie op de vlucht is voor honger en geweld,
aan wie te weinig kansen krijgt in het leven.
Onze handen blijven soms gesloten.
Christus, ontferm U over ons.

KIND 3

U geeft een hand
aan wie zich opgesloten voelt of ernstig ziek is,
aan iedereen die het moeilijk heeft.
Onze handen blijven soms gesloten.
Heer, ontferm U over ons.

VOORGANGER

God, we werken niet altijd mee aan uw wereld.
We willen ons beter inzetten en vragen een
nieuwe kans. Amen.

Openingsgebed

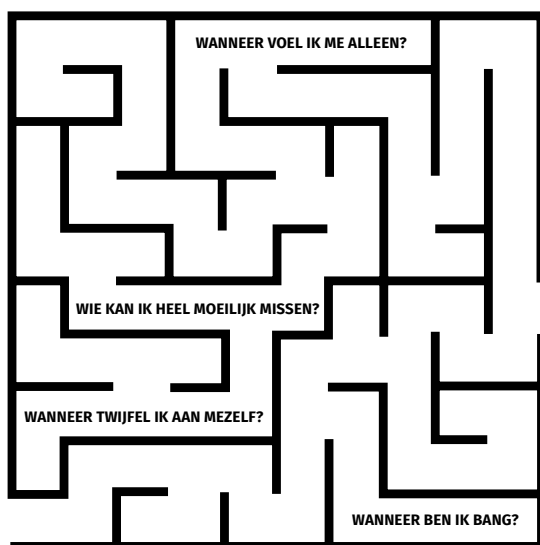
* *als de kinderen een volgblaadje hebben,
kunnen ze dit samen bidden*

Goede God,
In onze wereld worden computers en
smartphones
erg belangrijk.
Samen met Robby ontdekken we
dat het voor veel mensen moeilijk is.
Ze zijn niet mee met de nieuwe ontwikkelingen,
het lijkt wel een doolhof waar ze verloren lopen.
Geef dat er mensen zijn die hen een hand geven.
Samen vinden ze een uitweg.
Dat vragen we U vandaag en alle dagen van ons
leven.
Amen

Doe-moment: het doolhof

Zie bijlage

- Geef elk kind een blad met een doolhof. In het doolhof staan verschillende vragen:
 - Wanneer voel ik me alleen?
 - Wanneer ben ik bang?
 - Wie kan ik heel moeilijk missen?
 - Wanneer twijfel ik aan mezelf?
- Rond het doolhof staan twee figuurtjes. Dit zijn de mensen die je helpen wanneer je in het doolhof zit. Wie zijn ze?
- De kinderen kunnen voor zichzelf antwoorden opschrijven of als stille overweging.
- Is het een bezinning in klasverband of een groepje vormelingen, dan kan je in gesprek gaan met de kinderen.

Eerste lezing: uit het dagboek van Robby

Dag dagboek,

Ik ben zo blij dat Lena terug normaal doet. Die wedstrijd en dat dansen hadden haar zot gemaakt. Ze zag ons niet meer staan en was altijd met haar smartphone bezig. Zelfs op woensdagnamiddag en zaterdag kwam ze niet naar het pleintje.

Gisteren is het helemaal mis gelopen. Het was groot feest op school. We hadden de wedstrijd niet gewonnen, maar Mona vond ons zo leuk dat ze een gratis optreden kwam geven. Iedereen was aan het dansen en zingen. Toen vroeg ze ons om elkaar de hand te geven en één lange ketting te maken. Dat was heel grappig want de turnzaal was eigenlijk te klein en we botsten heel de tijd tegen mekaar.

Toen zag ik dat Lena helemaal niet meedeed. Ze was de verslaggeefster van de klas en mocht foto's maken maar ze zette belachelijke filters op onze gezichten. Zij vond het misschien grappig, maar ik kon er niet mee lachen. Ik ben heel boos geworden, heb haar smartphone afgepakt en ben ermee naar buiten gelopen. Toen ze achter me aan kwam, heb ik heel lelijke dingen geroepen. Ze is beginnen wenen. Ze bedoelt het niet verkeerd, ze vindt het vooral leuk om helemaal méé te zijn. Ze hoort eindelijk bij het clubje van de populaire meisjes. Ze sturen haar berichtjes en ze vragen haar mening. Natuurlijk had ik spijt van wat ik gezegd had. Ik heb ook altijd een beetje het gevoel dat ik net niet goed genoeg ben. En zonder Lena voel ik me soms zo alleen. We hebben mekaar een beetje teruggevonden. Oef!

Ik ben blij dat ik haar smartphone niet op de grond heb gegooid, hij is echt cool. Maar ik vind Lena zelf nog cooler. Normaal zeg ik z'n dingen niet hardop, maar ze zag er zo verdrietig uit... En toen werd ik weer helemaal rood en Lena begon te lachen. Alles was terug zoals het altijd geweest was. Behalve die selfie samen natuurlijk. ☺ We zijn terug naar het optreden gegaan. Geen foto's en filmpjes meer, alleen leuke muziek en keihard meezingen. Nu kan de kerstvakantie echt beginnen!

Zalig kerstfeest,

Robby

Extra: wanneer je deze tekst gebruikt in een klasbezinning of kleine groep, kan je de kinderen het doolhof van Robby of Lena laten maken.

Evangelie

Hoewel deze viering wellicht in de advent valt, is het sfeervol om het kerstverhaal te lezen. Je vindt het in de meeste kinderbijbels. Zoek een versie die aangepast is aan de leeftijd van de kinderen. Wat zeker in het verhaal aan bod moet komen is hoe Maria zorgt voor het kind, hoe ze hem in doeken wikkelt en in de kribbe een warm en veilig plekje geeft.

Verwerking, verdieping, duiding

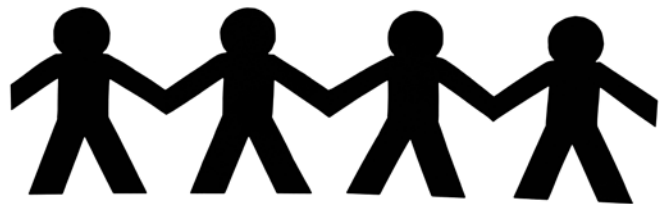
- Iedereen voelt zich wel eens verloren. Misschien ben je letterlijk de weg kwijt, of figuurlijk weet je niet wat je moet doen. Je voelt je ongerust, onzeker, misschien zelfs angstig. Dit zien we in het beeld van het doolhof en doe-opdracht 1 maakt het concreter voor hun eigen leven.
- Op zulke momenten zoeken we een uitweg. Dat lukt niet zomaar alleen, we hebben elkaar nodig: iemand die ons de hand reikt, een lichtpuntje. In doe-opdracht 1 ontdekken de kinderen wie de mensen zijn die hen bijstaan wanneer ze het gevoel hebben in een doolhof te zitten.
- Mensen die in armoede leven voelen zich vaak uitgesloten. Ze kunnen niet mee met onze samenleving en horen er niet echt bij. De campagne van Welzijnszorg vertelt hoe de digitale wereld zorgt voor extra uitsluiting en hoe een groep mensen achterblijft.
- In het dagboekverhaal van Robby zien we hoe Lena de weg kwijt is. Omdat ze zo opgaat in haar digitaal wereldje, verliest ze haar vrienden uit het oog. Toch blijven haar vrienden trouw en ze helpen haar. Ze wijzen de weg uit het doolhof.
- In het kerstverhaal ontmoeten we Maria. Ze draagt zorg en verzorgt het pasgeboren kindje Jezus. Ze geeft hem vertrouwen, laat niemand vallen en staat klaar wanneer anderen zich verloren voelen.

- Advent is oefentijd om ons voor te bereiden op de komst van Jezus. Maria heeft zich alvast goed voorbereid. Dit is ook de manier waarop ze de rest van haar leven zorg zal dragen. Ook Robby en zijn vrienden laten mekaar niet vallen en ze zorgen voor mekaar. We worden opgeroepen om dat ook te doen: zorgen dat niemand achterblijft. Als we hun voorbeeld volgen, zal er een nieuwe en mooie wereld komen. In Jezus' wereld loopt er niemand verloren en dragen mensen zorg voor mekaar.

Doe-moment: de kring

Deze doe-momentjes zijn een actieve beleving van de duiding. Kies iets dat haalbaar is voor de setting en groep.

- Knutsel met de kinderen een vriendjesslinger of een vriendjescirkel in gekleurd papier.
- Speel met de groep enkele kringspelletjes of samenwerkingsopdrachten. Kies bij voorkeur spelletjes waar de kinderen mekaar een hand geven en niet mogen loslaten.

Geloofsbelijdenis

Ik geloof in God die ons op weg zet,
die ons aanmoedigt om verder te gaan
en eens een andere weg in te slaan.
Ik geloof in God die ons kansen geeft
om elkaar beter te leren kennen.

Ik geloof in Jezus die ons de weg wijst.
Zijn inzet en doorzettingsvermogen
zijn een voorbeeld voor ons allen.

Ik geloof in zijn Geest van liefde,
in zijn durf en eerbied voor wie anders zijn.

Ik geloof in mensen die elkaar op weg helpen,
in mensen die elkaar waarderen en steunen.
Ik geloof in mensen die eerlijk zijn
en opmerken waar het beter kan.
Ik geloof in mensen die zich inzetten
en die solidair zijn met anderen.

*Pastoraal op school, vicariaat Mechelen-Brussel,
Vera Vastesaegeer*

Voorbede

- *Het is altijd een sterk moment wanneer de kinderen zelf voor iets willen bidden. Afhankelijk van de groep en de gewoontes kan je kinderen zelf een intentie laten formuleren.*
- *Het aansteken van kaarsjes of het inlassen van een stiltemoment kunnen het gebed toegankelijker maken voor kinderen die niet de gewoonte hebben om (tot onze God) te bidden.*

VOORGANGER

Wij zetten ons hart open en willen meebouwen
aan een warme wereld voor iedereen.

KIND 1

Voor mensen die zich verloren voelen
en uitkijken naar een uitweg uit het doolhof,
laat ons bidden.

KIND 2

Voor mensen die niemand achterlaten
en zorgen dat iedereen een kans krijgt,
Laat ons bidden.

KIND 3

Voor onszelf, dat we een toffe kring vormen
en niemand uitsluiten,
laat ons bidden.

KIND 4

Voor de kerk, dat ze een warme en open plek is,
en stukje van de betere wereld waar we naar
uitkijken,
laat ons bidden.

VOORGANGER

Goede God, waar wij het goede proberen te doen,
ben je dicht bij ons.
Amen.

Gebied over de gaven

Goede God,
help ons te leven met open handen,
verbonden met de wereld,
verbonden met uw licht
dat ons samenbrengt.
Laat ons samen vieren
in het breken en delen van brood en wijn
en geef ons kracht
om mee te werken aan uw plan.
Amen.

Groot dankgebed

Onze Vader

* Laat de kinderen handen geven bij het bidden
van het Onze Vader.

Vredeswens**Communie****Bezinning na de communie****Samen optrekken**

Op een boerderij staan twee paarden. Een van de paarden blijkt blind te zijn, het andere is erg klein. De boer beslist om de dieren niet zomaar weg te doen. Bij het kleine paard hangt hij een belletje aan de halster. Het belletje zorgt ervoor dat het blinde paard steeds weet waar het andere paard is. De twee paarden trekken samen de kar. Met de sterke schouders van de ene en de scherpe blik van de ander geraakt de boer overal waar hij zijn wil.

Naar een verhaal van www.voorpositiviteit.nl

Slotgebed

* *als de kinderen een volgblaadje hebben,
kunnen ze dit samen bidden*

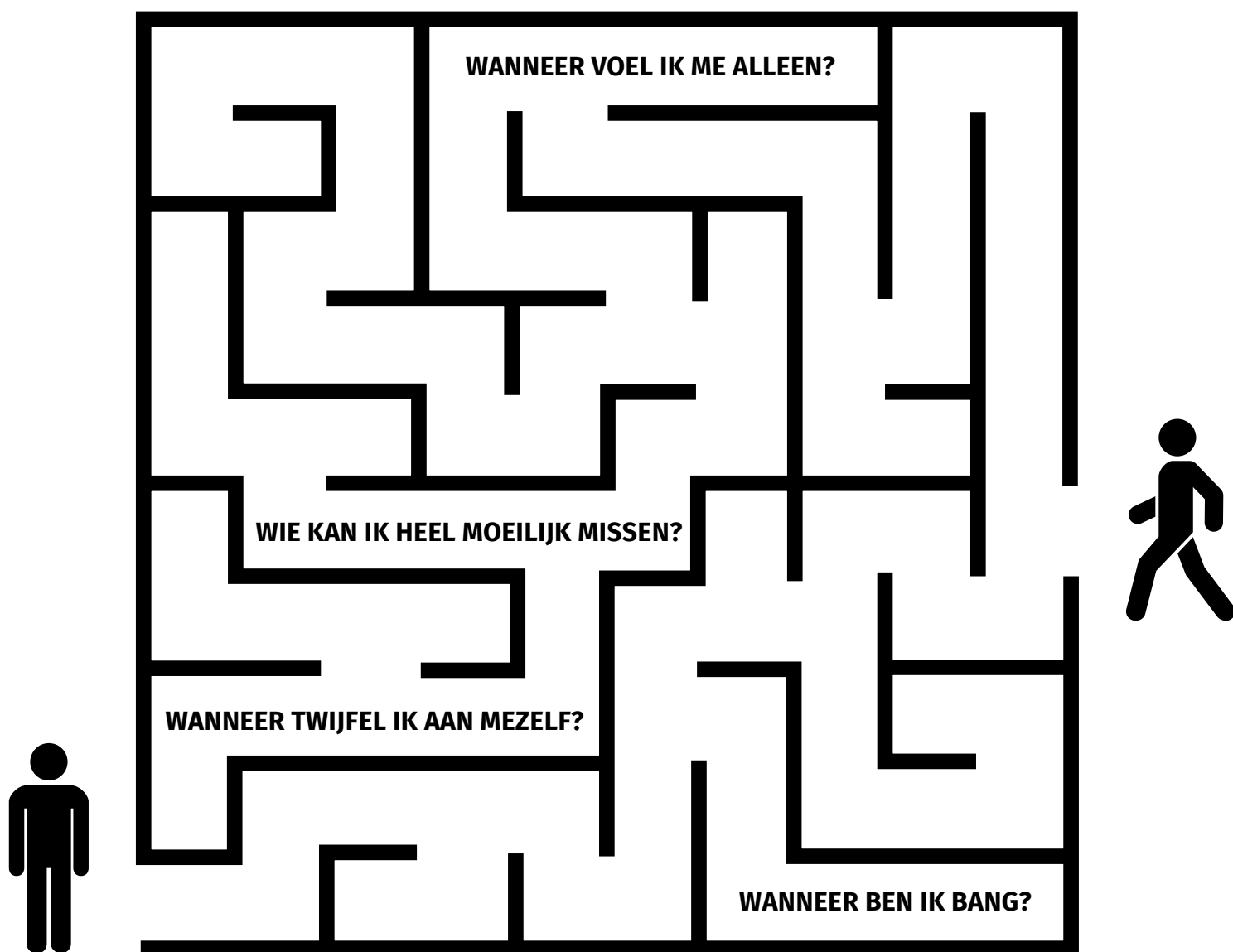
Goede God,
Dank u voor de tijd die we hier kregen.
We voelen ons blij en verbonden
met de kring van vrienden,
dichtbij maar ook veraf.
U roept ons op om niemand uit te sluiten
en van onze wereld een plek te maken
waar niemand verloren loopt.
We zijn er klaar voor.
Amen.

Zending en zegen

VOORGANGER

Het is duidelijk wat God ons vraagt en ik zie dat jullie er zin in hebben. Net als Robby en zijn vrienden laten we mekaar niet los en maken samen een grote kring. Een kring van licht. Maar eerst vragen we de zegen van onze God, Vader, Zoon en heilige Geest. Amen.

Bijlage: het doolhof

NATIONAAL

Welzijnszorg

Huidevettersstraat 165
1000 Brussel
T 02 502 55 75
E info@welzijnszorg.be

Openingsuren: 9u tot 12u30
en 13u30 tot 16u30
Gesloten op woensdag

www.welzijnszorg.be

 Welzijnszorgvzw
 @welzijnszorg
 Welzijnszorg
 Youtube: Welzijnszorg

REGIONALE DIENSTEN

Antwerpen

Rolwagenstraat 73, 2018 Antwerpen
T 03 217 24 90
E antwerpen@welzijnszorg.be

Brussel

Huidevettersstraat 165, 1000 Brussel
T 02 213 04 73
E brussel@welzijnszorg.be

Vlaams-Brabant/Mechelen

Fr. de Merodestraat 18, 2800 Mechelen
T 015 29 84 58
E mechelen@welzijnszorg.be

Limburg

Tulpinstraat 75, 3500 Hasselt
T 011 24 90 20
E hasselt@welzijnszorg.be

Oost-Vlaanderen

Sint-Salvatorstraat 30, 9000 Gent
T 09 269 23 40
E gent@welzijnszorg.be

West-Vlaanderen

Sint-Jorisstraat 13, 8800 Roeselare
T 051 26 08 08
E roeselare@welzijn.be

openingsuren REGIONALE DIENSTEN

Zie website www.welzijnszorg.be/contact
of op afspraak